

Skatteutskottets yttrande 2019/20:SkU1y

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över avsnittet Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor i regeringens proposition 2019/20:1 Budgetpropositionen för 2020 samt de motioner som kan komma att väckas med anledning av detta avsnitt.

Utskottet har behandlat ramarna för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i yttrande 2019/20:SkU2y Utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

I detta yttrande behandlar utskottet övriga frågor i det aktuella avsnittet. I yttrandet finns fyra avvikande meningar (M, SD, V, KD).

Sammanfattning

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken, tillstyrker de förslag som regeringen lägger fram i propositionen och har ingen invändning mot de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisar. Utskottet tillstyrker regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2020 och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2021 och 2022.

Utskottets ställningstaganden innebär bl.a. följande ändringar på skatteområdet fr.o.m. den 1 januari 2020.

Den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt (s.k. värnskatt) avskaffas.

Det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år förstärks. Detta sker genom att grundavdragsbeloppet höjs för alla med en fastställd förvärvsinkomst mellan ca 210 000 och 1 400 000 kronor per år.

För rätt till skattereduktion när arbetet har utförts av en näringsidkare som är godkänd för F-skatt eller, om arbetet utförts utomlands, genomgår mot-

svarande kontroll i utlandet krävs att det utförda hushållsarbetet har betalats elektroniskt. Betalningen ska anses ha skett elektroniskt endast om den har förmedlats av en betaltjänstleverantör enligt lagen om betaltjänster och innehåller uppgifter om avsändare, mottagare, belopp och tidpunkt. Lagen tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter ikraftträdandet.

Kravet på att personen ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet för att få göra avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter som betalats i överensstämmelse med förordning 883/2004 tas bort. Det förtydligas att också avgifter som betalats i överensstämmelse med förordning 1408/71 ska dras av.

Skattereduktion för allmän pensionsavgift vid inkomst av annat förvärvsarbete ska endast göras för betald allmän pensionsavgift.

Skattesatsen för annonser och reklam sänks från 7,65 procent till 6,9 procent. Gränsen för redovisningsskyldighet för reklamskatt höjs från 60 000 kronor till 100 000 kronor för ett beskattningsår.

Innehållsförteckning

Utskottets överväganden.....	5
Riktlinjer i skattepolitiken	5
Avskaffad övre skiktgräns för statlig inkomstskatt (s.k. värnskatt)	16
Ytterligare sänkt skatt för personer över 65 år	19
Krav på elektronisk betalning för rätt till RUT- och ROT-avdrag.....	23
Allmänt avdrag för utländska socialförsäkringar och skattereduktion för allmän pensionsavgift	26
Skattereduktion för boende i kommuner som i sin helhet ingår i stödområde A eller B	28
Jobbskatteavdrag	29
Personaloptioner	30
Reseavdraget m.m.	31
SINK-skatt.....	32
Experts katt.....	33
Gåvor till ideell verksamhet	33
Avgift till fackföreningar och arbetslöshetskassor	34
Skattefrihet för försäljning av viltkött	34
Skattereduktion för bosparande	35
Förmåner	36
Sänkt skatt på jobb och företagande som en del av en grön skatteväxling.....	36
Ekonomiskt arbetsgivarbegrepp vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige	37
Ett system för anstånd med betalning av kupongskatt i vissa fall.....	38
Höjt tak för uppskov med kapitalvinstbeskattning vid avyttring av privatbostad	39
Avdrag för ränteutgifter.....	43
Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag	45
Sänkt beskattning av sparande på investeringssparkonto m.m.	49
Kapitalbeskattning, arvs- och gåvobeskattning m.m.	50
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	52
Andrahandsuthyrning	55
Skatt på finanssektorn	56
Höjd bolagsbeskattning	57
Investeraravdrag	58
Klimatskatteavdrag.....	59
Skatt på avfallsförbränning.....	60
Justerad skatt på drivmedel	61
Skatt på energiproduktion.....	62
Övriga miljöskatter.....	64
Sänkt reklamskatt	66
Skatt på plastbärkassar	67
Kemikalieskatt.....	68
E-handelspaket för mervärdesskatt.....	70
Övriga förslag på mervärdesskatteområdet	71
Offentliga sektorns skatteintäkter	71
Avvikande meningar.....	73
1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (M)	73

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (SD)	75
3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (V).....	78
4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (KD).....	80

Utskottets överväganden

Riktlinjer i skattepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken och föreslår att Moderaternas, Sverigedemokraternas, Vänsterpartiets och Kristdemokraternas förslag om en annan inriktning avslås.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkt 1 i denna del) att riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Propositionen bygger på en politisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Regeringen framhåller att skattepolitiken ska säkra stabila skatteintäkter och skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt och en hög sysselsättning. De föreslagna skatteförändringarna syftar till att bidra till en ökad sysselsättning, ett ökat antal arbetade timmar och att klimat- och miljömål nås, samtidigt som välfärdens finansiering säkras.

Regeringen föreslår att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, s.k. värnskatt, avskaffas den 1 januari 2020. Avskaffandet innebär att den högsta marginalskatten sänks med 5 procentenheter. Reformen bedöms bl.a. kunna öka antalet arbetade timmar. Den långsiktiga självfinansieringsgraden för reformen bedöms ligga nära 100 procent. Bedömningen av effekterna är dock osäker och effekterna infaller successivt under en lång tid efter reformens genomförande.

Regeringen avser att ta bort skillnaden i beskattning mellan pension för personer över 65 år och lön för personer under 65 år och föreslår därför att skatten för äldre sänks. Skattesänkningen sluter den skillnad i beskattning mellan löneinkomst och pension som fanns före 2019.

Kravet på att en person ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet för att få göra avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter tas bort och skattereduktion för allmän pensionsavgift vid inkomst av annat förvärvsarbete ska endast göras för betald allmän pensionsavgift.

Som en del av en grön skatteväxling avser regeringen att föreslå att en skatt på förbränning av avfall införs. Syftet med skatten är att nå de nationella klimatmålen och att skapa en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. Avsikten är att skatten ska införas den 1 april 2020.

Regeringen avser också att föreslå att inkomstskatten sänks för personer i vissa glest befolkade områden, främst i Norrland och nordvästra Svealand. Regeringen kommer att återkomma med ett förslag under 2020. Regeringen avser även att i nästa budgetproposition återkomma med förslag på sänkt skatt på jobb och företagande om minst 3,48 miljarder kronor som en del av den gröna skatteväxlingen.

Regeringen har vidare för avsikt att föreslå en skatt på plastbärkassar fr.o.m. den 1 maj 2020. Syftet med skatten är att minska spridningen av mikroplaster i naturen och bidra till att Sverige senast i slutet av 2025 uppnår EU:s mål om en förbrukning om maximalt 40 plastbärkassar per person och år.

För att motverka ökade pumppriser på bensin och diesel som kan uppstå när inblandningen av biodrivmedel ökar till följd av reduktionsplikten och genom indexering av drivmedelsskatter 2020 föreslås att energiskatten på bensin och diesel sänks. Regeringen föreslår också att skatten på koldioxid sänks, vilket medför att den generella skattenivån på fossilt kol upprätthålls även 2020 när andelen biodrivmedel i bensin och diesel är högre. Förslagen medför att skatten vid pump, utöver vad som följer av indexeringen med KPI, inte höjs 2020.

För att förbättra möjligheterna för företag att bedriva forskning och utveckling avser regeringen att föreslå att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning och utveckling förstärks. Åtgärden är en del av regeringens gröna skatteväxling.

För att underlätta rörligheten på bostads- och arbetsmarknaden, så att människor kan flytta dit jobben finns, avser regeringen vidare att föreslå att taket för uppskov med kapitalvinstbeskattning vid avyttring av privatbostäder höjs permanent fr.o.m. den 1 juli 2020.

Motionerna

Moderaterna

Moderaterna föreslår i partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkande 1 att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Moderaterna vill fortsätta sänka skatten för dem som arbetar. Man gör det för att det är rätt; det ökar sysselsättningen och det är rättvist; ansträngning ska löna sig. De samlade skatterna i Sverige är fortsatt höga för personer med låga inkomster; för ensamstående är de bland de högsta inom OECD. Skatterna behöver därför bli lägre särskilt för dem med låga inkomster.

Moderaterna föreslår en förstärkning av jobbskatteavdraget som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, men som blir särskilt märkbar för dem som tar steget in på arbetsmarknaden från utanförskap. Alla som tjänar över 13 000 kronor per månad får en skattesänkning som motsvarar 3 200 kronor per år.

En viktig del i att öka tillväxten är att fler ska jobba mer, och att fler ska utbilda sig för att kunna ta högkvalificerade jobb. I förlängningen krävs det också att fler människor arbetar fler timmar för att finansiera välfärden. Höga marginalskatter minskar drivkraften att utbilda sig och att arbeta mer. I dag betalar stora grupper mer än hälften av sin löneökning i skatt och det vill Moderaterna ändra på. Därför föreslår man nu att nivån på den statliga inkomstkatten trappas ned med 1 procent per år 2020–2022. Det är ett första steg inom ramen för Moderaternas skattereform så att den som betalar en genomsnittlig skattesats inte ska betala mer än hälften av sin löneökning i skatt. Att värnskatten tas bort 2020 är ett välkommet första steg men det räcker inte. Marginalskatterna behöver sänkas ytterligare för att principen om hälften kvar återigen ska gälla.

I den här budgetmotionen prioriterar Moderaterna det som är viktigast för Sverige. Det handlar bl.a. om att stärka sammanhållningen i Sverige. Om Sverige ska hålla ihop måste alla ha råd att transportera sig. Moderaternas budget innebär att priset på bensin och diesel sänks med 1 krona vid pumpen nästa år. Höjda drivmedelsskatter, ny flygskatt och hot om en lastbilsskatt är några exempel på förslag som drabbar eller riskerar att drabba inte minst landsbygden.

Lika viktig är sammanhållningen mellan generationer. Alla som har bidragit till att bygga upp landet ska kunna gå i pension trygga i att den pension man får behålla efter skatt kommer att vara tillräcklig. Därför vill Moderaterna stärka alla pensionärsers ekonomi. Den skattesänkning som man föreslår innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på 270 kronor per månad.

Skattesystemet behöver inte fler särlösningar, som regeringen och stödpartierna nu föreslagit. Vad som behövs är i stället en skattereform som utgår från samhällsproblemen och med syfte att förenkla för företag att skapa fler jobb, öka tillväxten och värna sammanhållningen. I budgetmotionen tar Moderaterna ytterligare steg i skattereformen där skatt på arbete växlas mot skatt på konsumtion och konsumtionslån.

Bolagsskatter och kapitalskatter måste vara konkurrenskraftiga och uppmuntra till investeringar i Sverige. Villkoren för att starta, växa och expandera måste då vara goda. Fler ska våga lämna trygga och välbetalda jobb för att starta företag. Moderaterna vill också undersöka hur ett svenskt ägande kan värnas och stärkas, eftersom nyare forskning allt tydligare visar att det spelar roll vem som äger företagen och var dessa ägare hör hemma. Det behövs också mindre av särlösningar och ett enklare skattesystem. Skattereformen ska också underlätta för ökad tillgång till bostäder. Problemen på bostadsmarknaden och bristen på bostäder beror inte i huvudsak på skattesystemet men skatterna utgör en del av lösningen.

Svenska företag vittnar om problem med rekrytering och tillgång till kapital i framför allt tidiga faser. Därför är det centralt att se över hur investeringar och företagande kan löna sig bättre i Sverige. För snabbväxande globala bolag krävs också bättre villkor för internationella rekryteringar. Därför vill

Moderaterna se över hur bättre regler för personaloptioner i tillväxtföretag kan införas.

Samtidigt gör Moderaterna expertskatten mer konkurrenskraftig för att öka tillgången på kompetens och därmed möjliggöra fler investeringar i Sverige.

Svenska folket betalar bland världens högsta skatter och ska också kunna räkna med att varje krona gör så stor nytta som möjligt. Varje skattekrona – även om beloppen är små – som slösas bort, tär på skattemoralen och skadar sammanhållningen i vårt land. En skattereform ska utgå från de samhällsproblem som behöver lösas. Moderaterna ser förvisso behovet av att förenkla och förtydliga skattesystemet men det bör aldrig vara det enda eller det primära syftet med en reform. Skattereformen bör göras i syfte att skapa fler jobb, öka tillväxten och värna sammanhållningen. Det är i dag för svårt för utrikes födda i allmänhet och nyanlända i synnerhet att komma in på den svenska arbetsmarknaden och skaffa sig egen försörjning. Tillväxten per person är låg både i ett historiskt och i ett internationellt perspektiv. Arbetskraftsbristen är stor i nästan alla sektorer, inte minst i välfärden. Allt för många företag och entreprenörer väljer att expandera i andra länder än Sverige. För att öka drivkrafterna till arbete och företagsamhet behöver skattesatserna komma ned, skattebaserna breddas och det totala skattetrycket sänkas. Dessutom behöver kombinationen av skatter och de samlade bidragssystemen analyseras samlat för att inte utanförskapet återigen ska ta fart när ekonomin vänder ner.

Moderaternas skattereform har följande utgångspunkter. Rätt utformad har en skattereform betydande positiva dynamiska effekter, alltså högre skatteintäkter till följd av att fler jobbar, fler arbetade timmar och en högre tillväxt. Ska vi lösa de utmaningar vi står inför behöver skattetrycket sänkas. Därför kommer delar av skattesänkningarna att finansieras av utgiftsminskningar och vår skattereform kombineras därför med en utgiftsreform.

I den här budgetmotionen tar vi de första stegen genom att föreslå höjt bolånetak för att fler ska få möjlighet att köpa sin första bostad och att gradvis slopa ränteavdragen för lån utan säkerhet för att stärka den finansiella stabiliteten.

I dag finns det nedsättningar av energiskatten för vissa typer av elanvändning men inte för annan, liknande användning. Exempelvis har spårbunden trafik som drivs på el nedsatt elskatt, medan eldrivna fordon som inte är spårbunden, såsom elbussar och ellastbilar, inte har det. På samma sätt har större skepp inom den yrkesmässiga sjöfarten lägre skatt på landström. Dessa skillnader bör tas bort genom att elbussar och ellastbilar liksom batteridrivna fartyg och elhybrider också ges lägre skatt. Moderaterna vill att skattenivåerna för olika fordonstyper som drivs på el utjämnas.

Höjda miljöskatter bör övervägas – men bara om de faktiskt minskar, inte bara flyttar, utsläppen och bara om de inte lägger orättvisa bördor på landsbygden. Moderaterna säger därför nej till skatter på elektronik och kläder liksom till flygskatt och höjda drivmedelsskatter. Moderaterna anser också att man bör vara försiktig med att finansiera alltför stora delar av skattereformen

med höjda miljöskatter, eftersom skattebaserna minskar om skatterna fungerar som det är tänkt och leder till omställning.

Moderaterna vill fortfarande ha ett skattesystem som omfördelar men fördelningsprofilen får inte bli överordnad möjligheterna att åtgärda samhällsproblem.

Förutom att minska skattetrycket generellt ska legitimiteten också förbättras genom att rättssäkerheten inom skatteområdet stärks. Inriktningen för denna del av skattereformen är att öka förutsägbarheten inte minst för företag och stärka den enskildes ställning i förhållande till Skatteverket. Samtidigt får inte fusket med skattemedel underlättas.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkande 1 att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Sverigedemokraterna är ett tillväxt- och välfärdsvänligt parti. Väststånd genereras genom arbete, vilket stimuleras genom ett dämpat skattetryck. Samtidigt har samhället stora gemensamma behov, vilket kräver finansiering. Debatten om skattenivåer i en inrikespolitisk, svensk kontext har ofta varit mer polariserad än de sakpolitiska skillnaderna. Även om höger och vänster har olika ideologiska utgångspunkter är inte skillnaden i förd politik enorm.

Partiets ideologiska profil handlar i första hand om vad pengarna ska användas till, nationens och medborgarnas bästa. Det är viktigt att upprätthålla skattebetalarnas respekt för den offentliga ekonomin, och om skattemedel förlösas blir effekten den motsatta. Sverigedemokraterna står för en pragmatisk, avvägd skattepolitik som understryker solidaritet och nationell sammanhållning, samtidigt som den som arbetar ska kunna känna en trygghet i att inte bli beskattad med än vad som verkligen behövs.

Det är inget självändamål att behålla värnskatten för all framtid. Frågan är snarare i vilken ordning man ska genomföra reformer, när det ekonomiska utrymmet är begränsat. För den som står på tröskeln till arbetsmarknaden kan lägre skatt på arbete innebära ett extra incitament att utbilda sig, söka ett arbete eller på annat sätt anstränga sig extra för att ta steget från bidrag till självförsörjning. Sverigedemokraterna prioriterar därför skattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare och ytterligare sänkt skatt för pensionärer framför ett slopande av värnskatten, vilket för övrigt utgör en större skattelättnad för skattebetalarna som kollektiv.

Ingen ifrågasätter att bränsle ska beskattas och att vägtrafiken ska bidra med intäkter till statens kassa, inte minst för att infrastrukturen måste finansieras. I den svenska debatten har dock en mycket skruvad diskussion uppstått, där i synnerhet bil- och flygtransporter utmålas som skadliga för miljön och samhället. Transporter ger definitivt upphov till koldioxidutsläpp, men diskussionen har fått besynnerliga proportioner. Man kan misstänka att miljödebatten ses som en ursäkt för att utkräva allt högre skatter från landets

bilister och flygresenärer, pengar som sedan förs över till annat politikerna vill prioritera.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkande 1 att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att trygga välfärden, öka jämlikheten, få fler människor i arbete och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade välfärden. Skatt ska betalas efter bärkraft och fördelas efter behov. Skatteflykt och skattebrott ska bekämpas kraftfullt och principen om lika skatt vid lika inkomst ska återupprättas.

I sin motion lägger Vänsterpartiet en rad skatteförslag utifrån dessa principer. Vi ökar beskattningen av kapital och förmögenheter samtidigt som vi sänker skatten för låg- och medelinkomsttagare. Vi slopar också en rad ineffektiva skattesubventioner och använder dessa pengar för att stärka välfärden och genomföra samhällsnyttiga investeringar som långsiktigt stärker det svenska samhället.

Beskattning av drivmedel är ett viktigt verktyg för att minska transportsektorns klimatpåverkan. Men den är också ett exempel på ett trubbigt verktyg som inte gör skillnad på höginkomsttagare med god tillgång till kollektivtrafik och en låginkomsttagare i glesbygd utan tillgång till alternativ till bilen. Vänsterpartiet anser att det är angeläget att utforma träffsäkra styrmedel för att minska klyftorna mellan stad och landsbygd och att det vid behov införs kompensatoriska åtgärder för att beakta rättviseperspektivet när t.ex. skatter ger negativa fördelningseffekter. För att möta en ökad elektrifiering av vägtrafiken med starkt regional rättvisa anser vi att det är angeläget att arbetet redan nu inleds med en reform av vägtrafikbeskattning.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. yrkande 1 att riksdagen godkänner den inriktning av skattepolitiken som motionärerna redovisar.

Generationsväxling måste underlättas – både inom familjen och till anställda som är villiga att ta över när en företagare går i pension. Därutöver måste vi motverka orimliga skatter för entreprenörer och minska regelkrånglet, förbättra myndigheternas handläggning av ärenden kopplade till företag och förbättra tillgången till kapital.

Svensk politik förmedlar i dag i alltför stor utsträckning att människor som passerat 65 inte har något mer att bidra med till samhället. Det friska åldrandet, de äldre som en viktig resurs och ett välfungerande samspel mellan generationerna är viktiga beståndsdelar i Kristdemokraternas seniorpolitik.

Därför vill vi både skapa fler möjligheter för äldre att arbeta längre upp i åren och förbättra pensionärens ekonomi, genom att bl.a. genomföra ytterligare skattesänkningar för pensionärer, utöka jobbskatteavdraget för den som fortsätter att jobba efter 69 års ålder och genom höjt tak i BTP. Att förbättra äldres ekonomi är också viktigt för att äldre som vill ska ha råd att flytta till nybyggda trygghetsboenden, och på så sätt få igång flyttkedjor på bostadsmarknaden.

En grundförutsättning för att fler ska komma i arbete är att det lönar sig att gå från utanförskap till arbete. Detta är den huvudsakliga tanken bakom jobbskatteavdraget, som har varit Alliansens viktigaste redskap för att öka sysselsättningen och minska utanförskapet. Genom att rikta förstärkningar av jobbskatteavdraget till grupper där drivkrafterna till och lönsamheten att arbeta särskilt behöver förstärkas kan stora förbättringar uppnås på ett kostnads-effektivt sätt.

För en äldre med 20 000 kronor i inkomst ger vårt förslag om en ytterligare utökning av jobbskatteavdraget vid 69 års ålder ca 1 000 kronor per månad i sänkt skatt, utöver det redan dubbla jobbskatteavdraget. Genom det kan den äldre gå ned i arbetstid med bibehållen disponibel inkomst eller stimuleras att jobba extra då det lönar sig väsentligt bättre. Reformen kostar ca 1,4 miljarder kronor 2020.

Dubbelt jobbskatteavdrag föreslår Kristdemokraterna också för de unga upp till 23 år som omfattas av arbetsmarknadspolitiska åtgärder och för nyanlända under de första fem åren i Sverige. Det innebär att de grupper som kan komma in fråga för inträdesjobb eller andra åtgärder skulle få en kraftig skattelättnad som gör det lönsamt att ta ett arbete också till något lägre lön. På så sätt kan fler arbetstillfällen för arbetskraft med något lägre kvalifikationer växa fram.

Personer som varit borta länge från arbetsmarknaden kan i dag få nystartsjobb, vilket innebär att arbetsgivaren inte betalar någon arbetsgivaravgift. För denna grupp personer som kommer från långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning vill vi också ge dubbelt jobbskatteavdrag baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden. För att fler ska ta examen från högre studier tidigare inför vi också en period med dubbelt jobbskatteavdrag för de som tar akademisk examen och börjar jobba före 25.

Det dubbla jobbskatteavdraget för unga, nyanlända och de som kommer tillbaka från arbetslöshet eller sjukskrivning ges fullt ut upp till arbetsinkomster på 18 000 kronor och trappas sedan successivt av för månadsinkomster upp till 26 000 kronor. För inkomster över 26 000 kronor ges ordinarie jobbskatteavdrag.

Kristdemokraterna föreslår mer konkurrenskraftiga skatter på delägarskap för nyckelpersoner i växande företag. För att underlätta för små företag att rekrytera kompetent arbetskraft vill man göra det enklare och mer konkurrenskraftigt att erbjuda anställda incitamentsprogram och delägarskap.

Kristdemokraterna verkar för ett bra skatteklimat för företagen. I regeringens budgetproposition för 2020 tas skattenedsättningen för

kraftvärmeverk bort, en avfallsförbränningskatt införs och kemikalieskatten höjs. Kristdemokraterna menar att kemikalieskatten inte bör höjas från nuvarande nivåer.

Kristdemokraterna vill också skjuta upp införandet av avfallsförbränningskatten. Branschen har fått mycket kort tid på sig att hantera skatteförändringen och därför bör den inte införas 2020 eller 2021. I vårt budgetalternativ införs den först den 1 juli 2022.

Kristdemokraterna föreslår en bred skattesänkning för alla hushåll. För att göra det mer lönsamt att arbeta och att ha arbetat är skattesänkningen konstruerad så att de som jobbar och de som är pensionärer får dubbelt så stor skattelättnad som de som har socialförsäkringsinkomster. Med denna skattereduktion kompenseras hushållen flera gånger om för de högre kostnader för bostadslån som uppstår med något sänkta ränteavdrag.

Personer med arbetsinkomster, pension och näringsinkomster får en skattesänkning på ca 0,63 procent av inkomsten upp till 40 000 kronor. Det innebär upp till 250 kronor per person i skattesänkning. För en snittsvensk med 34 000 kronor innebär det en skattelättnad på 213 kronor i månaden.

Kristdemokraterna föreslår i budgeten för 2020 en ytterligare höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt från 42 400 kronor till 44 200 kronor. Det innebär 353 kronor per månad i sänkt skatt för omkring 1,4 miljoner löntagare, jämfört med de drygt 300 000 som betalar värnskatt. Kristdemokraterna gör även en extra höjning av brytpunkten 2021, vilket innebär att skiktgränsen blir ca 47 100 kronor, inklusive indexuppräkning. Jämfört med den beräknade skiktgränsen för 2020 innebär det 940 kronor mer i månaden.

Kristdemokraterna föreslår ett jobbskatteavdrag för föräldrar som är en fast nivå. Reformen byggs ut stegvis med 100 kronor per förälder 2021 och sedan 150 kronor per förälder under 2022. Ambitionen är fler steg därefter. För att värna små barns tid med sina föräldrar ska skattereduktionen för föräldrar till barn som är 0–3 år inte bara omfatta förvärvsinkomster utan även föräldrapenning, men även andra socialförsäkringsinkomster som a-kassa och sjukförsäkring. Skattesänkningen kallas jobbskatteavdrag eftersom den riktar sig till föräldrar som förvärvsarbetar på samma vis som det jobbskatteavdrag som alliansregeringen införde i flera steg från 2007. Jobbskatteavdraget för föräldrar är dock, till skillnad från det vanliga jobbskatteavdraget, en fast skattereduktion som initialt uppgår till 100 kronor per förälder/vårdnadshavare per månad.

Intresset för sparande riskerar att minska när lönsamheten för spararna försämras genom politiska beslut. Därför avsätter Kristdemokraterna 790 miljoner kronor om året för att sänka skatten på investeringssparkontot upp till ett visst sparbelopp. Kristdemokraterna ämnar återkomma med en mer detaljerad utformning av förslaget.

Kristdemokraterna föreslår att pensionsinkomster ska beskattas 0,625 procent lägre än i dag. Detta är en del av en bred skattesänkning för alla, där de med inkomst av tjänst eller pension får störst skattesänkning.

Kristdemokraterna vill utreda och införa ett förmånligt bosparande som förval för alla unga i åldern 18–34 år med inkomst av tjänst, där ett skatteavdrag ingår i de första 60 månaderna där personen tjänar 12 000 kronor eller mer per månad. Systemet fungerar som så att 500 kronor av lönen efter skatt avsätts till ett bosparande och staten kompenserar med ett skatteavdrag på 20 procent, vilket gör att den disponibla inkomsten kompenseras.

Beskattningen av ägarlägenheter skiljer sig åt från bostadsrättsbeskattningen. En ägarlägenhet beskattas som ett småhus, vilket innebär 0,75 procent av taxeringsvärdet med ett tak på drygt 7 000 kronor. Bostadsrätten beskattas samtidigt bara till 0,3 procent och med max 1 350 kronor per år. Ta bort skatteorättvisan mellan bostadsrätter och ägarlägenheter: Beskatta ägarlägenheten som en bostadsrätt och inte som ett småhus.

En bromskloss på bostadsmarknaden är den bristande rörligheten. Genom ökad rörlighet kan ett stort antal bostäder tillgängliggöras på kort sikt. Alltför många uppger att de bor kvar i för stora hus på grund av flyttskatternas utformning. Kristdemokraterna vill att taket för uppskov på reavinstskatten tas bort om man köper ny bostad. Även betalningen av räntan på uppskovsbeloppet ska kunna skjutas på framtiden vid köp av ny bostad.

Reklamskatt ska betalas av den som offentliggör annonser eller reklam till ett beskattningsvärde som överstiger 60 000 kronor per år. Under 2018 betalade ideella föreningar ca 60 miljoner kronor i reklamskatt. Kristdemokraterna avskaffar reklamskatten för dessa, vilket beräknas minska skatteintäkterna med motsvarande belopp.

Kristdemokraterna föreslår att skattenedsättningen utökas så att den totala skattenedsättningen på diesel som används inom jordbruket utökas med 1 krona i förhållande till regeringens förslag. Skattenedsättningen blir med vårt förslag 2,93 kronor per liter fr.o.m. 2020.

I många lands- och glesbygdsområden är avstånden stora och tillgången till kollektivtrafik knapp. I dessa områden är möjligheten att ta bilen till jobbet viktig. Därför satsar Kristdemokraterna 500 miljoner kronor per år på att höja milersättningen i reseavdraget till 22 kronor. Samtidigt höjer man taket för avdragsgränsen till 13 000 kronor, för att särskilt rikta sig till den grupp som har långa pendlingsavstånd.

Det bör utredas hur jägare ska kunna sälja viltkött för ett belopp upp till 45 000 kronor per år skattefritt.

Kristdemokraterna föreslår höjd moms med 1 procentenhet för alla moms-satser. Reformen innebär 15 miljarder kronor i ökade momsintäkter för 2020.

Kristdemokraterna föreslår sänkt ränteavdrag med 1 procentenhet per år samt sänkt tak från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år. Reformen innebär 1,1 miljarder kronor i ökade skatteintäkter för 2020.

Kristdemokraterna föreslår att skatten på kommersiella lokaler höjs från dagens 1,0 procent till 1,2 procent. Reformen innebär 2,3 miljarder kronor i ökade skatteintäkter för 2020.

Kristdemokraterna prioriterar inte borttagen värnskatt i denna budget. I stället gör man andra skattesänkningar. Det innebär 6 miljarder kronor i ökade skatteintäkter.

Utskottets ställningstagande

Skattepolitiken ska säkra stabila skatteintäkter och skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt och en hög sysselsättning. De föreslagna skatteförändringarna syftar till att bidra till en ökad sysselsättning, ett ökat antal arbetade timmar och att klimat- och miljömål nås, samtidigt som välfärdens finansiering säkras.

I enlighet med den politiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna ska den s.k. värnskatten avskaffas genom en korrigerande avskiktgränserna. Genom avskaffandet av den övre skiktgränsen samtidigt som den nedre skiktgränsen behålls uppfylls således 1990 års skattereforms mål om enbart ett skikt för statlig inkomstskatt med en skattesats på 20 procent.

Under de senaste åren har det gjorts en stegvis sänkning av skatten för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år. Syftet har varit att successivt ta bort skillnaden i beskattning mellan pension och löneinkomst. Kostnaden för att enligt regeringens förslag nu förstärka det förhöjda grundavdraget för dem som har fyllt 65 motsvarar den avisering som gjordes i budgetpropositionen för 2018. Enligt utskottet kan denna kostnad anses väl avvägd givet det offentligfinansiella utrymmet.

Utskottet konstaterar att det finns ett behov av att ställa högre krav på betalare och utförare av RUT- och ROT-arbeten för att skattereduktion och utbetalning ska beviljas, för att motverka felaktiga utbetalningar vid utförda RUT- och ROT-arbeten.

Vidare konstaterar utskottet att pensionärer som är bosatta i Sverige och därför omfattas av svensk socialförsäkring inte har rätt till avdrag för socialförsäkringsavgifter som de enligt förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ska omfattas av ett annat lands lagstiftning om social trygghet är tvungna att betala på pensioner som de får utbetalade från en annan medlemsstat.

Skattereduktion för allmän pensionsavgift görs även om allmän pensionsavgift inte har betalats. Detta innebär att personer som har inkomst av annat förvärvsarbete och som inte har betalat den debiterade allmänna pensionsavgiften får en skattefördel jämfört med dem som betalar den debiterade allmänna pensionsavgiften. Reglerna om skattereduktion bör ändras på så sätt att skattereduktion vid inkomst av annat förvärvsarbete endast ska göras för betald avgift.

För boende främst i Norrland och nordvästra Svealand kan lägesnackdelar medföra bl.a. att invånarna till följd av det geografiska läget i vissa fall får bära en större del av energi- och miljöskatterna än genomsnittet av befolkningen. Utskottet delar regeringens bedömning att en skattereduktion för fysiska personer kan överbrygga dessa effekter.

Det är angeläget att låta pengarna från höjda miljöskatter gå tillbaka i form av sänkt skatt och att ytterligare skattesänkningar på jobb och företagande därför bör genomföras som en del av en grön skatteväxling.

Ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp bör införas vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige, med undantag för vissa koncerninterna situationer. Utländska företag som saknar fast driftställe i Sverige och som bedriver viss verksamhet här bör omfattas av bestämmelserna om skatteavdrag och uppgiftsskyldighet på samma sätt som svenska företag som bedriver motsvarande verksamhet.

Ett system för anstånd med betalning av kupongskatt i vissa fall bör införas.

Syftet med reglerna om uppskov vid avyttring av privatbostad är främst att öka rörligheten på bostadsmarknaden. Utskottet anser likt regeringen att taket för uppskov med kapitalvinstbeskattning vid avyttring av privatbostad bör höjas för att öka rörligheten på bostads- och arbetsmarknaden.

Skatten på finanssektorn bör öka med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris.

Utskottet konstaterar att senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären och att utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen 1990. En punktskatt på avfall som förbränns bör införas. En skatt på avfallsförbränning bör införas för att nå de nationella klimatmålen och en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering.

Koldioxidskatt som tas ut på bensin och diesel bör sänkas. Även energiskatten på bensin och diesel bör sänkas.

Utskottet delar regeringens bedömning att Sverige inte kommer att klara de kvantitativa mål som följer av förpackningsdirektivet utan ytterligare styrmedel. En skatt på plastbärkassar bör därför införas.

Utskottet har i ett tillkännagivande till regeringen uttalat att reklamskatten bör avskaffas, och regeringens förslag till sänkt reklamskatt är enligt utskottet ett steg i den riktningen.

Ändrade mervärdesskatte regler för e-handel mellan företag och konsument, det andra steget i det s.k. e-handelspaketet, bör införas.

Utskottet ställer sig med det anförda bakom den inriktning av skattepolitiken som regeringen har förordat och avstyrker följaktligen de aktuella motionsyrkandena. I det följande går utskottet närmare in på de skatteförslag och bedömningar som ingår i de olika budgetalternativen.

Avskaffad övre skiktgräns för statlig inkomstskatt (s.k. värnskatt)

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att avskaffa den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, den s.k. värnskatten.

Utskottet avstyrker motionerna med yrkanden om avslag på förslaget och om andra förändringar av skiktgränsen.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkt 18) att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, den s.k. värnskatten, avskaffas. Fysiska personer som har beskattningsbara förvärvsinkomster över en viss nivå ska betala statlig inkomstskatt på dessa inkomster. Den statliga inkomstskatten styrs av de s.k. skiktgränserna, vilket innebär att skatten tas ut efter olika skattesatser i olika skikt. I det första skiktet, över den nedre skiktgränsen, tas statlig inkomstskatt ut med 20 procent på den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger den nedre skiktgränsen. För beskattningsbara förvärvsinkomster över den övre skiktgränsen tas ytterligare 5 procent ut i statlig inkomstskatt, vilket alltså innebär att inkomster över den övre skiktgränsen beskattas med totalt 25 procent statlig inkomstskatt.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 490 700 kronor och en övre skiktgräns på 689 300 kronor för beskattningsåret 2019.

Från och med inkomståret 1995 infördes av statsfinansiella skäl en särskild s.k. värnskatt som innebar att den statliga inkomstskatten på förvärvsinkomster över skiktgränsen höjdes till 25 procent mellan 1995 och 1998.

Den statliga inkomstskatten på förvärvsinkomster fick sin nuvarande utformning när den övre skiktgränsen infördes fr.o.m. inkomståret 1999. Då återgick nivån till 20 procent och ytterligare en skiktgräns infördes över vilken den statliga skatten ökade med 5 procent.

Såväl den tidigare värnskatten som den nuvarande övre skiktgränsen infördes av statsfinansiella skäl under 1990-talet. I enlighet med den politiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna (januariavtalet) ska den s.k. värnskatten avskaffas genom en korrigerings av skiktgränserna. Korrigeringen bör göras i linje med grundtankarna bakom 1990 års skattereform, nämligen att det endast ska finnas ett skikt för statlig inkomstskatt. En lämplig nivå bedömdes vid reformen vara 20 procent, vilket nu motsvaras av den nedre skiktgränsen.

När skatten på de högsta arbetsinkomsterna sänks kan det bli mer lönsamt för personer med rörlig lön som redan har höga inkomster att arbeta en extra timme. Det blir också mer lönsamt för dem med de högsta arbetsinkomsterna

att på andra sätt öka sina inkomster. Avskaffandet av den övre skiktgränsen kan öka antalet arbetade timmar i ekonomin. Storleken på dessa effekter är dock osäker, vilket bl.a. Arbetsförmedlingen, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) och Konjunkturinstitutet har framhållit, och effekterna infaller successivt under en lång tid efter reformens genomförande.

Genom avskaffandet av den övre skiktgränsen samtidigt som den nedre skiktgränsen behålls uppfylls 1990 års skattereforms mål om enbart ett skikt för statlig inkomstskatt med en skattesats på 20 procent.

Förslaget leder till att det i viss utsträckning kommer att löna sig mer för den enskilde att utbilda sig till och erbjuda sin arbetskraft i högbetalda yrken. Det kan innebära att det på längre sikt kan bli lättare för företagen att få tag i utbildad arbetskraft.

År 2020 beräknas ungefär 345 000 personer ha beskattningsbara inkomster på en sådan nivå att de påverkas av förslaget att ta bort den övre skiktgränsen. Den genomsnittliga skattesänkningen bland de berörda blir ca 17 700 kronor per år.

Av de berörda är ca 253 000 män och 92 000 kvinnor.

Förslaget bedöms ha en försumbar effekt på både antalet sysselsatta och antalet arbetslösa personer i ekonomin. Förslaget bedöms däremot stärka de ekonomiska incitamenten för redan sysselsatta individer med beskattningsbara inkomster på en sådan nivå att de påverkas av förslaget att arbeta fler timmar och att göra lönekarriär, vilket flera remissinstanser framhåller. Ett sådant förändrat beteende skulle på längre sikt kunna leda till att skatteintäkterna i ekonomin ökar, vilket i sin tur skulle bidra till att finansiera reformen.

Motionerna

Moderaterna anför i partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 5 och 6 i denna del att höga marginalsatser minskar drivkraften att utbilda sig och att arbeta mer. Moderaterna föreslår att nivån på den statliga inkomstskatten ska trappas ned och att värnskatten ska avskaffas. Moderaterna satsar därför 2,5 miljarder kronor på att sänka den statliga inkomstskatten med 1 procentenhet per år under perioden 2020–2022. Vidare satsar Moderaterna drygt 6 miljarder kronor på att avskaffa värnskatten.

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att värnskatten behålls i nuvarande form med normal indexering av skiktgränserna. Sverigedemokraternas målsättning är att löntagarna ska behålla så mycket som möjligt av sin lön, givet att samhällskontraktet kan säkras och välfärdsstaten upprätthållas. Ekonomisk politik innebär prioriteringar och för 2020 prioriterar Sverigedemokraterna att i första hand sänka skatten för låg- och medelinkomsttagare.

Vänsterpartiet avvisar i partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del slopandet av värnskatten och föreslår att skiktgränsen för statlig skatt räknas upp något långsammare än vad regeringen föreslår. Vidare föreslår Vänsterpartiet att skatten på alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad ska sänkas.

Kristdemokraterna anser i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att avskaffad värnskatt inte ska prioriteras. Kristdemokraterna föreslår en ytterligare höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt 2020 från 42 400 kronor till 44 200 kronor och en extra höjning även för 2021 som skulle innebära att skiktgränsen blir ca 47 100 kronor, inklusive indexuppräkning. I motionen föreslås även en bred skattesänkning för alla hushåll. För att göra det mer lönsamt att arbeta och att ha arbetat är skattesänkningen konstruerad så att de som arbetar och de som är pensionärer får dubbelt så stor skattelättnad som de som har socialförsäkringsinkomster. Personer med arbetsinkomster, pension och näringsinkomster får en skattesänkning på ca 0,63 procenten av inkomsten upp till 40 000 kronor. För de med a-kassa, föräldrapenning, förtidspension och aktivitetsersättning är skattesänkningen hälften så stor – 0,32 procent av inkomsten.

Utskottets ställningstagande

Avskaffandet av den övre skiktgränsen kan leda till att öka antalet arbetade timmar i ekonomin, något som på längre sikt kan leda till ökade skatteintäkter. Utskottet anser att utgångspunkten för när statlig inkomstskatt ska utgå ska vara den som slogs fast vid 1990 års skattereform, nämligen att det endast ska finnas ett skikt för statlig inkomstskatt. Vid tiden för reformen bedömdes en lämplig nivå vara 20 procent. Utskottet delar regeringens bedömning att detta även nu är en lämplig nivå och anser inte att det finns skäl att ändra beräkningsgrunden för skiktgränsen.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionsförslagen.

Ytterligare sänkt skatt för personer över 65 år

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att ytterligare sänka skatten för personer över 65 år genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en större sänkning av skatten för pensionärer.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 3 (V).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkt 18) att det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år förstärks. Detta görs genom att grundavdragsbeloppet höjs för alla med en fastställd förvärvsinkomst mellan ca 210 000 och 1 400 000 kronor per år. För beskattningsåret 2020 ska den förhöjda delen av grundavdraget beräknas på följande sätt:

- För inkomster upp t.o.m. 0,99 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,687 prisbasbelopp.
- För inkomster som överstiger 0,99 men inte 1,11 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,885 prisbasbelopp minskat med 20 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 1,11 men inte 2,72 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,600 prisbasbelopp ökat med 5,7 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 2,72 men inte 3,11 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 34 procent av inkomsterna minskat med 0,169 prisbasbelopp.
- För inkomster som överstiger 3,11 men inte 3,21 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 44 procent av inkomsterna minskat med 0,480 prisbasbelopp.
- För inkomster som överstiger 3,21 men inte 4,45 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,207 prisbasbelopp ökat med 22,8 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 4,45 men inte 7,88 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,488 prisbasbelopp ökat med 16,5 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 7,88 men inte 8,08 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 1,276 prisbasbelopp ökat med 6,5 procent av inkomsterna.

- För inkomster som överstiger 8,08 men inte 11,06 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 2,205 prisbasbelopp minskat med 5 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 11,06 men inte 12,15 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 7,182 prisbasbelopp minskat med 50 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 12,15 men inte 29,65 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 1,654 prisbasbelopp minskat med 4,5 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 29,65 men inte 34 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 1,031 prisbasbelopp minskat med 2,4 procent av inkomsterna.
- För inkomster som överstiger 34 prisbasbelopp uppgår den förhöjda delen till 0,215 prisbasbelopp.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2020.

Regeringen anför att det under de senaste åren har gjorts en stegvis sänkning av skatten för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år. Syftet har varit att successivt ta bort skillnaden i beskattning mellan pension och löneinkomst.

I budgetpropositionen för 2018 aviserades att skillnaden i beskattning i sin helhet skulle vara borttagen till 2020.

Riksdagen beslutade i december 2018 att bifalla Moderaternas och Kristdemokraternas budgetreservation om statens budget för 2019. Reservationen innehöll en delvis annan utformning av skattesänkningen för personer över 65 år än den som övergångsregeringen föreslagit. Reservationen innebar också att jobbskatteavdraget förstärktes fr.o.m. 2019.

Den förstärkning av jobbskatteavdraget som budgetreservationen medförde innebar att skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension ökade. Sammantaget innebar budgetreservationen att kostnaden för att helt ta bort skillnaden i beskattning minskade något i förhållande till då gällande regelverk men ökade jämfört med förslagen i övergångsregeringens budgetproposition.

I det förslag som nu läggs fram är utgångspunkten att skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension ska minskas.

För årsinkomster under 2,72 prisbasbelopp (ca 128 700 kronor) är det nuvarande förhöjda grundavdraget mer generöst än jobbskatteavdraget för personer under 65 år. Detsamma gäller för årsinkomster som överstiger ca 29,7 prisbasbelopp (drygt 1 400 000 kronor). För inkomster mellan 2,72 och 4,45 prisbasbelopp (128 700–210 500 kronor) är det förhöjda grundavdraget och jobbskatteavdraget ungefär lika stora och för inkomster mellan 4,45 och 29,75 prisbasbelopp är jobbskatteavdraget mer generöst än det förhöjda grundavdraget.

Det förhöjda grundavdraget förstärks därför för årsinkomster mellan ca 4,45 och 29,65 prisbasbelopp (ca 210 500–1 400 000 kronor).

Utformningen är bestämd utifrån jobbskatteavdragets utformning. Då avdrag och skattereduktioner har delvis olika effekter går det inte att direkt efterlikna det som tidigare kallades det särskilda beloppet i jobbskatteavdraget. Utformningen på det förhöjda grundavdraget har i stället bestämts med utgångspunkt i att effekten på den slutliga skatten ska bli så lik som möjlig i de inkomstintervall som berörs av den föreslagna förstärkningen.

Ekonomistyrningsverket har framfört att en metod med en skattereduktion i stället för ett förhöjt grundavdrag är att föredra. Regeringen är medveten om att det krävs en övergång till skattereduktion för att fullt ut kunna uppnå lika beskattning mellan arbetsinkomster för personer under 65 år och pensionsinkomster för personer över 65 år. Ett sådant metodbyte får dock konsekvenser både för andra skatter och vissa bidrag och måste därför analyseras noga. Regeringens bedömning är därför att en övergång till skattereduktion kan bli aktuellt tidigast i samband med att hela skillnaden utjämnas.

Regeringen anför att förslaget om att förstärka det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år innebär att skatten sänks för personer med fastställda förvärvsinkomster mellan 4,45 prisbasbelopp och 29,65 prisbasbelopp (ca 210 500–1 400 000 kronor). Förslaget innebär att ungefär 1 miljon personer får sänkt skatt. Cirka 62 procent av de direkt berörda är män och ca 38 procent kvinnor.

Skattesänkningen i kronor räknat ökar med inkomsten upp till en årsinkomst om ca 525 000 kronor per år, där skatten sänks med ca 9 700 kronor per år vid genomsnittlig kommunalskatt. Skattesänkningen minskar sedan ned till ca 4 600 kronor per år för årsinkomster upp till 567 000 kronor per år för att sedan åter stiga upp till ca 8 400 kronor per år för inkomster på 644 000 kronor per år. För årsinkomster över ca 644 000 kronor minskar skattesänkningen stadigt med stigande inkomst för att bli noll vid en årsinkomst om ca 1 400 000 kronor.

Förslaget minskar skillnaden i beskattning mellan arbetande under 65 år och pensionärer över 65 år för inkomster mellan 4,45 och 29,65 prisbasbelopp.

Förslaget avser att vara ett steg i att sluta skattegapet mellan löntagare och pensionärer som har högre pensioner.

Bland de direkt berörda ökar individuell disponibel inkomst med ca 1,3 procent. Uttryckt i kronor motsvarar det ca 4 100 kronor om året eller ca 350 kronor per månad.

Förstärkningens utformning har valts utifrån hur jobbskatteavdraget är utformat och vilka effekter ett avdrag, såsom det förhöjda grundavdraget, har i förhållande till en skattereduktion, såsom jobbskatteavdraget. Att låta pensionsinkomster ingå i underlaget för jobbskatteavdrag skulle bl.a. få den effekten att skatten höjdes för dem som har de lägsta pensionerna.

Motionerna

Moderaterna anför i partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkande 5 i denna del och yrkande 7 att regeringens förslag om ytterligare skattesänkningar för personer över 65 år ska avslås. Moderaterna anser att alla pensionärer som varit med och byggt Sverige – inte bara de med högst pensioner – förtjänar sänkt skatt. Moderaterna föreslår sänkt skatt på pension som man menar skulle sänka skatten dubbelt så mycket och för dubbelt så många pensionärer jämfört med regeringens budgetproposition. För en pensionär med mellan 13 000 kronor och 17 000 kronor i månaden i pension innebär förslaget en skattesänkning som ger 270 kronor mer i disponibel inkomst varje månad.

Vänsterpartiet anför i partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att en viktig skatteprincip bör vara att lika inkomster beskattas lika. Vänsterpartiet tar bort hela skatteflyktan för ålderspensionärer med inkomster upp till 35 000 kronor i månaden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar uppfattningen att skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension ska minskas. Sänkningen bör göras genom att det förhöjda grundavdraget förstärks på det sätt som regeringen föreslår. Utskottet anser att regeringens förslag är en betydande förstärkning av grundavdraget och anser därför inte att det finns anledning att förstärka detta ytterligare i enlighet med motionärernas förslag.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionsförslagen.

Krav på elektronisk betalning för rätt till RUT- och ROT-avdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att införa krav på elektronisk betalning för att få rätt till RUT- och ROT-avdrag. Utskottet delar regeringens bedömning att riksbankslagens bestämmelser om lagliga betalningsmedel inte är något hinder för ett krav på elektronisk betalning, att det inte bör införas några undantag från att betalning ska ske elektroniskt samt att förslaget är förenligt med EU:s dataskyddsförordning och inte medför några behov av ändringar i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Bakgrund

Den 1 juli 2007 trädde det s.k. RUT-avdraget i kraft. Det följdes av ROT-avdraget som gäller fr.o.m. den 8 december 2008. RUT- och ROT-avdragen benämns gemensamt HUS-avdraget. De materiella bestämmelserna om HUS-avdraget, dvs. skattereduktion för hushållsarbete, finns i 67 kap. 11–19 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

RUT-avdraget omfattar följande arbeten.

- Enklare städarbete eller annat rengöringsarbete samt flyttstädning som utförs i bostaden.
- Vård av kläder och hemtextilier när vården utförs i bostaden.
- Snöskottning som utförs i nära anslutning till bostaden.
- Häck- och gräsklippning, krattning och ogrärensning samt beskärning och borttagande av träd och buskar som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden.
- Barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola, fritidsaktiviteter eller liknande.
- Annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.
- Flytt av bohag och annat lösöre mellan bostäder samt till och från magasinering i samband med flytt mellan bostäder.
- Arbete som avser installation, reparation och underhåll av data- och informationsteknisk utrustning, dataprogram och dataförbindelser samt handledning och rådgivning i samband med sådant arbete, när arbetet, handledningen och rådgivningen utförs i eller i nära anslutning till bostaden.

- Reparation och underhåll av vitvaror som utförs i bostaden.

ROT-avdrag lämnas för reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. För att omfattas av skattereduktionen ska ROT-arbetet avse ett småhus eller en ägarlägenhet som ägs av den som ansöker om eller begär skattereduktion. Eftersom HUS-avdragets subvention riktas mot arbete omfattar avdraget bara kostnader för arbete, inklusive mervärdesskatt, och inte kostnader för material, utrustning och resor. Det finns tre olika spår inom HUS-avdragssystemet. För det första kan den enskilde anlita en näringsidkare som när avtalet om arbetet ingås eller när ersättningen betalas ut är godkänd för F-skatt eller, om arbetet utförs utanför Sverige och utföraren inte har bedrivit näringsverksamhet i Sverige, har intyg eller någon annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland genomgår motsvarande kontroll som den som är godkänd för F-skatt. För det andra kan den enskilde anlita en privatperson som inte är godkänd för F-skatt (däremot inte en näringsidkare som av någon anledning inte är godkänd för F-skatt). För det tredje kan den enskilde få tjänsterna tillhandahållna som en skattepliktig löneförmån av sin arbetsgivare.

RUT- och ROT-avdragen ges genom skattereduktion. Utbetalning i samband med skattereduktion görs enligt den s.k. fakturamodellen reglerat i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete. Fakturamodellen för skattereduktion för utfört arbete innebär i princip att en köpare i praktiken får en preliminär skattereduktion direkt vid köpet genom att han eller hon bara betalar en del av arbetskostnaden till utföraren. När arbetet är utfört och kunden betalat sin del av arbetskostnaden ansöker utföraren om utbetalning från Skatteverket för den del av arbetskostnaden som kunden inte har betalat. I och med att Skatteverket betalar ut ersättning till utföraren tillgodoförs köparen även formellt en preliminär skattereduktion. Uppgift om preliminär skattereduktion förtrycks i köparens inkomstdeklaration. I samband med beskattningsbeslutet medges köparen slutlig skattereduktion med ett belopp motsvarande den preliminära skattereduktionen förutsatt att köparens slutliga skatt räcker för att tillgodoföra den preliminära skattereduktionen.

Propositionen

Regeringen föreslår (punkt 18) att det införs som krav för att man ska få rätt till RUT- och ROT-avdrag genom skattereduktion att det utförda hushållsarbetet har betalats elektroniskt. För rätt till skattereduktion när arbetet har utförts av en näringsidkare som är godkänd för F-skatt eller, om arbetet utförts utomlands, genomgår motsvarande kontroll i utlandet krävs att det utförda hushållsarbetet har betalats elektroniskt. Betalningen ska anses ha gjorts elektroniskt endast om den har förmedlats av en betaltjänstleverantör enligt lagen om betaltjänster och innehåller uppgifter om avsändare, mottagare, belopp och tidpunkt.

I en rapport om uppföljning och utvärdering av fakturamodellen (Fi2011/02962/S1) lyfte Skatteverket fram att det finns skäl att överväga om

det för rätt till utbetalning och skattereduktion bör införas ett krav på att betalningen mellan kunden och utföraren ska ha gjorts med ett spårbart betalningsmedel i syfte att upprätthålla en sund konkurrens inom de branscher som utför RUT- och ROT-arbeten. Med spårbart betalningsmedel avses enligt Skatteverkets rapport en betalning som har förmedlats av en godkänd betalningsförmedlare, där det går att kartlägga att en betalning har gjorts med ett visst belopp mellan en betalare och en betalningsmottagare vid en viss tidpunkt.

Regeringen tog upp frågan om ett krav på spårbara betalningsmedel i propositionen Förbättringar av HUS-avdragets fakturamodell (prop. 2014/15:10) och konstaterade att ett sådant krav i praktiken skulle innebära ett avskaffande av kontantbetalningar, vilket regeringen ansåg i stället borde prövas i ett större sammanhang än inom ramen för HUS-avdraget. En sådan prövning genomfördes av Utredningen om organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet mot välfärden och redovisades i betänkandet Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra (SOU 2017:37). Utredningen föreslår att det ska införas ett krav på att betalningen av RUT- och ROT-arbeten ska ha skett elektroniskt.

För att motverka felaktiga utbetalningar vid utfört RUT- och ROT-arbete anser regeringen i likhet med utredningen och remissinstanserna att det finns ett behov av att ställa högre krav på betalaren och utföraren av RUT- och ROT-arbeten för att skattereduktion och utbetalning ska beviljas. Regeringen gör därför, på samma sätt som utredningen, bedömningen att det bör införas ett krav på att en betalning som ligger till grund för en utbetalning i samband med RUT- och ROT-avdrag ska ha skett elektroniskt.

Riksbankslagens bestämmelser om lagliga betalningsmedel är enligt regeringens bedömning inte något hinder för ett krav på elektronisk betalning.

Krav på elektronisk betalning vid RUT- och ROT-arbeten kan inte anses medföra sådana nackdelar att det bör införas några undantag från att betalningen ska göras elektroniskt. Det bör heller inte göras undantag för utländska betalningar eller för mindre belopp.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020. Lagen tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter ikraftträdandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att införa krav på elektronisk betalning för att få rätt till RUT- och ROT-avdrag. Utskottet delar regeringens bedömning att riksbankslagens bestämmelser om lagliga betalningsmedel inte är något hinder för ett krav på elektronisk betalning, att det inte bör införas några undantag från att betalning ska göras elektroniskt samt att förslaget är förenligt med EU:s dataskyddsförordning. Vidare delar utskottet regeringens bedömning att förslaget inte medför några behov av ändringar i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Allmänt avdrag för utländska socialförsäkringar och skattereduktion för allmän pensionsavgift

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att kravet på att personen ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet för att få göra avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter tas bort samt att skattereduktion för allmän pensionsavgift vid inkomst av annat förvärvsarbete endast ska göras för betald allmän pensionsavgift.

Bakgrund

Allmänt avdrag för utländska socialförsäkringsavgifter

Allmänt avdrag ska göras för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter under förutsättning att den avgiftsgrundande intäkten ska tas upp som intäkt under beskattningsåret i Sverige. En annan förutsättning för att avdrag ska göras är att den skattskyldige ska betala avgifterna i överensstämmelse med nordiska socialförsäkringskonventionen eller till följd av att den skattskyldige enligt förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ska omfattas av ett annat lands lagstiftning om social trygghet.

Tidigare kunde avdrag bara medges på grund av utfört arbete och omfattade inte pensionsinkomster. Detta ändrades 2013 och allmänt avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter ska göras även för sådana avgifter som tagits ut på pension i överensstämmelse med antingen den nordiska socialförsäkringskonventionen eller förordning 883/2004. För att en person ska ha rätt till avdrag för avgifter som tagits ut enligt förordning 883/2004 ställs dock – till skillnad mot när avdrag får göras enligt nordiska socialförsäkringskonventionen – krav på att personen ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet enligt den förordningen.

Förordning 883/2004 gäller sedan den 1 januari 2011 och förordning 1408/71 gäller för tid före den 1 januari 2011.

Skattereduktion för allmän pensionsavgift vid inkomst av annat förvärvsarbete

Allmän pensionsavgift betalas med 7 procent av alla som är obegränsat skattskyldiga och som omfattas av svensk socialförsäkring. Den fick tidigare dras av men har numera ersatts av en skattereduktion.

Skattereduktion för allmän pensionsavgift beräknas utifrån den debiterade avgiften. Tidigare har såväl avdrag för allmän pensionsavgift som skattereduktion för allmän pensionsavgift fått göras för den debiterade avgiften oavsett om avgiften betalats eller inte.

När den försäkrades pensionsgrundande inkomst av anställning respektive av annat förvärvsarbete beräknas ska avdrag göras för debiterad allmän pensionsavgift. Av förarbetena framgår bl.a. att den slutligt debiterade allmänna pensionsavgiften, oavsett om denna betalas eller inte, ska ligga till grund för avdraget. I annat fall skulle avgiftsuppbörden inverka på den pensionsrätt som tillgodoräknas. Vid beräkning av avdrag för avgiften ska hänsyn inte tas till ändrad avgiftsdebitering på grund av bristande betalning. Det är alltid den avgift som rätteligen ska betalas som ska dras av.

För att en försäkrad ska tillgodoräknas full pensionsrätt på pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete måste hela ålderspensionsavgiften enligt socialavgiftslagen och hela den allmänna pensionsavgiften enligt lagen om allmän pensionsavgift vara betald.

Om dessa avgifter inte helt betalats inom föreskriven tid ska pensionsrätt beräknas endast på så stor andel av den pensionsgrundande inkomst som härrör från inkomster av annat förvärvsarbete som motsvarar den andel av årets avgifter som betalats.

Vid inkomst av annat förvärvsarbete fattar Skatteverket beslut om att inte ta ut obetald allmän pensionsavgift, och eventuell skuld på skattekontot ska minskas med det belopp som motsvarar den obetalda avgiften. Denna del av avgiften ger inte heller någon pensionsförmån.

Propositionen

Regeringen föreslår (punkten 18) att kravet på att personen ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet för att få göra avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter som betalats i överensstämmelse med förordning 883/2004 tas bort och att det förtydligas att också avgifter som betalats i överensstämmelse med förordning 1408/71 ska dras av.

Avsikten med den lagändring som gjordes 2013 var att även pensionärer skulle kunna få allmänt avdrag för socialförsäkringsavgifter som de betalat i en annan medlemsstat. I dag ställs dock i lagtexten krav på att personen ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet enligt förordning 883/2004 för att rätt till avdrag för avgifter enligt den förordningen ska medges. Detta har fått till följd att pensionärer som är bosatta i Sverige och därför omfattas av svensk socialförsäkring inte har rätt till avdrag för socialförsäkringsavgifter som de enligt förordningen är tvungna att betala på pensioner som de får utbetalade från en annan medlemsstat.

Regeringen föreslår (punkt 18) att skattereduktion för allmän pensionsavgift vid inkomst av annat förvärvsarbete endast ska göras för betald allmän pensionsavgift.

Vid inkomst av annat förvärvsarbete svarar den som har inkomsten för att inbetalning görs av allmän pensionsavgift. Skatteverket fattar beslut om att inte ta ut obetald allmän pensionsavgift och om att eventuell skuld på skattekontot ska minskas med det belopp som motsvarar den obetalda avgiften. Denna del av avgiften ger inte någon pensionsförmån, men skattereduktion för

allmän pensionsavgift kvarstår dock oförändrad. Regeln om skattereduktion tillämpas alltså i dag på så sätt att skattereduktion görs även om allmän pensionsavgift inte har betalats. Detta innebär att personer som har inkomst av annat förvärvsarbete och som inte har betalat den debiterade allmänna pensionsavgiften får en skattefördel jämfört med dem som betalar den debiterade allmänna pensionsavgiften.

Skatteverket har utarbetat en promemoria med förslag som rör dels allmänt avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter, dels skattereduktion för allmän pensionsavgift (Fi2018/00425/S1). Skatteverket föreslår i sin promemoria att kravet på att personen ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet för att få göra avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter som betalats i överensstämmelse med förordning 883/2004 tas bort och att det förtydligas att också avgifter som betalats i överensstämmelse med förordning 1408/71 ska dras av.

Den skattefördel som i dag uppkommer för den som har inkomst av annat förvärvsarbete och som inte har betalat den allmänna pensionsavgiften är dock enligt regeringen en icke önskvärd effekt. Mot denna bakgrund anser regeringen i likhet med vad som anges i Skatteverkets promemoria att reglerna om skattereduktion bör ändras på så sätt att skattereduktion vid inkomst av annat förvärvsarbete endast ska göras för betalda avgifter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att kravet på att personen ska omfattas av en annan medlemsstats lagstiftning om social trygghet för att få göra avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter tas bort samt att skattereduktion för allmän pensionsavgift vid inkomst av annat förvärvsarbete endast ska göras för betald allmän pensionsavgift.

Skattereduktion för boende i kommuner som i sin helhet ingår i stödområde A eller B

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att det bör införas en skattereduktion för boende i kommuner som i sin helhet ingår i stödområde A eller B som träder i kraft under 2020. Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 4 (KD).

Propositionen

Regeringen föreslår att det som en del av en grön skatteväxling bör införas en skattereduktion för fysiska personer som bor i vissa glest befolkade områden. Det kommande förslaget bör träda i kraft under 2020.

En till ytan stor del av Sverige har andra förutsättningar till utveckling än resten av landet. Detta beror bl.a. på geografiska lägesnackdelar i form av långa avstånd, låg befolkningstäthet och sämre tillgång till service. Lägesnackdelarna påverkar inte bara företagen utan också fysiska personers möjligheter att bo och arbeta i dessa områden. Samtidigt får invånarna till följd av det geografiska läget i vissa fall bära en större del av energi- och miljöskatterna än genomsnittet av befolkningen. I många av dessa kommuner är kommunalskatten högre än i övriga landet, samtidigt som tillgången till gemensamt finansierade välfärdstjänster är lägre än på andra platser.

I syfte att överbygga de effekter som lägesnackdelarna medför avser regeringen att som en del av en grön skatteväxling föreslå en skattereduktion för fysiska personer som bor främst i Norrland och nordvästra Svealand. Den föreslagna åtgärden utgör både en kompensation och en regional stimulans som kan underlätta och i viss mån attrahera till boende och arbete i denna del av landet.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag som kan träda i kraft under 2020.

Motionerna

Moderaterna avvisar förslaget i partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 5 och 6 i denna del.

Kristdemokraterna säger i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del nej till förslaget.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det som en del av en grön skatteväxling bör införas en skattereduktion för fysiska personer som bor i vissa gleset befolkade områden. Det kommande förslaget bör träda i kraft under 2020.

Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Jobbskatteavdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar av jobbskatteavdraget.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Motionerna

Moderaterna föreslår i partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 5 och 6 i denna del en förstärkning av

jobbskatteavdraget så att alla som tjänar över 13 000 kronor per månad får en skattesänkning som motsvarar 3 200 kronor per år.

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att ett nytt jobbskatteavdrag införs för såväl tjänste- som pensionsinkomster på motsvarande 10 miljarder kronor. Skillnaden i beskattning av inkomst av tjänst och pension avskaffas helt.

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att jobbskatteavdraget börjar trappas av på inkomster över 40 000 kronor i månaden. Dessutom föreslås en lika skatt vid lika inkomst som för 2020 innebär att jobbskatteavdrag ska ges även på sjuk- och aktivitetsersättning och för 2021 och framåt även på inkomster från a-kassan och sjuk- och föräldrapenning.

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer upp till 23 år, för nyanlända de första fem åren och för långtidsarbetslösa som går till arbete baserat på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden. Kristdemokraterna föreslår även två år med dubbelt jobbskatteavdrag för den som tagit akademisk examen före 25 år samt en ytterligare utökning av jobbskatteavdraget vid 69 års ålder utöver det redan dubbla jobbskatteavdraget. I motionen föreslås även en fast skattereduktion som initialt uppgår till 100 kronor per förälder/vårdnadshavare per månad. Reformen byggs ut stegvis med 100 kronor per förälder 2021 och sedan 150 kronor per förälder under 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig i detta yttrande bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Budgetpropositionen innehåller flera skatteförslag som utskottet tillstyrker och som innebär att inkomstskatten sänks.

Utskottet avstyrker motionsförslagen med olika inriktning om att förändra jobbskatteavdraget.

Personaloptioner

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att ändra reglerna för personaloptioner.

Jämför avvikande mening 1 (M) och 4 (KD).

Motionerna

Moderaterna föreslår i partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 5 och 6 i denna del att det ses över hur man kan införa bättre regler för personaloptioner i tillväxtföretag. Svenska företaget

vittnar om problem med rekrytering och tillgång till kapital i framför allt tidiga faser. Därför är det centralt att se över hur investeringar och företagande kan löna sig bättre i Sverige. För snabbväxande globala bolag krävs också bättre villkor för internationella rekryteringar.

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del ett kraftigt breddat optionsprogram för unga och växande företag. De anser att regelverket bör förenklas och göras mer konkurrenskraftigt, samtidigt som grundläggande skatterättsliga principer beaktas, så att det blir lättare för växande företag att attrahera och behålla centrala medarbetare. Kristdemokraterna anser att förslagen som den utredning som gjordes förra året presenterade är för smala och ligger på en för låg nivå. De anser att det förslag till incitamentsprogram som regeringen har gått fram med exkluderar för många och är för litet.

Utskottets ställningstagande

Reglerna för beskattning av personaloptioner ändrades så sent som den 1 januari 2018. Utskottet konstaterar att det i den politiska överenskommelse som träffats mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna ingår att förbättra reglerna för personaloptioner för att ge bättre villkor för företagande och entreprenörer.

Utskottet anser inte att det med anledning av motionerna finns skäl att föregripa regeringens fortsatta arbete med att förbättra reglerna för personaloptioner. Utskottet avstyrker därför motionsförslagen.

Reseavdraget m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att ändra reglerna för reseavdraget.

Jämför avvikande mening 2 (SD) och 4 (KD).

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att milersättningen höjs från 18,50 kronor per mil till 23,50 kronor per mil. Sverigedemokraterna säger nej till de ändringar av det befintliga reseavdraget som föreslagits i januariavtalet.

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att milersättningen i reseavdraget höjs till 22 kronor och att avdragstaket höjs till 13 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Regeringen tillsatte i december 2017 en kommitté för att undersöka hur systemet för avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats bör omarbetas för att på ett bättre sätt gynna resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar och samtidigt vara enklare än nuvarande system att tillämpa, administrera och kontrollera. Den 26 juni i år lämnade reseavdragskommittén sitt betänkande Skattelättnad för arbetsresor (SOU 2019:36). I betänkandet föreslås att reseavdraget avskaffas i sin nuvarande form. Förslaget är att reseavdraget ersätts av en avstånds-baserad och färdmedelsneutral skatte-reduktion för längre arbetsresor. Regeringen har remitterat betänkandet och uppgett att den parallellt med det noga kommer att studera förslagen och konsekvensanalysen. Regeringen har uttalat att den kommer att göra en fördjupad analys av konsekvenserna av kommitténs förslag för personer som bor och arbetar i glesbygd.

Utskottet delar regeringens och motionärernas bedömning att det nuvarande systemet för reseavdrag bör ses över. Utskottet anser dock inte att det med anledning av motionerna finns skäl att föregripa regeringens fortsatta beredning av reseavdragskommitténs betänkande.

Utskottet avstyrker motionsförslagen.

SINK-skatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en sänkning av SINK-skatten.

Jämför avvikande mening 2 (SD) och 4 (KD).

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta återställs från 25 procent till tidigare 20 procent. Boende i utlandet som är skattskyldiga i Sverige behöver ofta betala privat vårdförsäkring, beroende på vilket land de bor i, samtidigt som de inte nyttjar svensk välfärd i någon större utsträckning. Därför är det rimligt att utlandsboende betalar 20 procent i skatt på sina inkomster.

Kristdemokraterna säger i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del nej till höjd SINK-skatt.

Utskottets ställningstagande

I budgetpropositionen för 2018 gjorde regeringen bedömningen att det fanns offentligfinansiella skäl att återställa skattesatsen för särskild inkomstskatt för utomlands bosatta till 25 procent. Utskottet konstaterar att skatten för många

som bor utomlands är lägre än för de som är bosatta i Sverige. Detta gäller även efter att SINK-skattesatsen har återställts. De som bor utomlands kan också alltid välja att bli beskattade enligt inkomstskattelagen.

Utskottet finner inte något skäl att tillstyrka förslag om ändringar av SINK-skatten och avstyrker därför motionsförslagen.

Expertskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en ändring av expertskatten.

Jämför avvikande mening 1 (M).

Motionen

Moderaterna föreslår i partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson yrkandena 5 och 6 i denna del att expertskatten ska göras mer konkurrenskraftig. Moderaterna anser att en kritisk faktor för att möjliggöra investeringar i Sverige är tillgången på kompetens. För ett litet men teknologiskt avancerat land som Sverige kommer det inte att vara möjligt att utbilda all den kompetensen i Sverige. Det krävs därför att Sverige är ett attraktivt land för högutbildade personer att flytta till. Att Sverige har världens högsta marginalskatter på höga inkomster blir då ett problem.

Utskottets ställningstagande

Utskottet utgår från att regeringen i samband med analys av andra skattefrågor under mandatperioden även analyserar utformningen av expertskatten.

Utskottet anser inte att det med anledning av motionen finns skäl att föregripa regeringens analys och avstyrker därför motionsförslaget.

Gåvor till ideell verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att ta bort skatte-reduktionen för gåvor till ideella organisationer.

Jämför avvikande mening 3 (V).

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer tas bort.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att ta bort skattereduktionen för gåvor till ideella organisationer.

Avgift till fackföreningar och arbetslöshetskassor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en skattereduktion på avgifter till fackföreningar och arbetslöshetskassor.

Jämför avvikande mening 3 (V).

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att en skattereduktion med 25 procent på avgifter till fackföreningar införs fr.o.m. 2020 och att en skattereduktion med 25 procent på avgifter till arbetslöshetskassor införs fr.o.m. 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en skattereduktion på avgifter till fackföreningar och arbetslöshetskassor.

Skattefrihet för försäljning av viltkött

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om skattefrihet för försäljning av viltkött.

Jämför avvikande mening 4 (KD).

Motionen

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att det utreds hur jägare ska kunna sälja viltkött för ett belopp upp till 45 000 kronor per år skattefritt.

Utskottets ställningstagande

Något skattefritt belopp finns inte (frånsett det allmänna grundavdraget) i inkomstlagen för tjänst, kapital eller näringsverksamhet, med undantag för inkomst av försäljning av vilt växande bär, svampar och kottar som man själv plockat. Även alla inkomster från hobbyverksamhet är i princip skattepliktiga.

Utskottet ser inte något behov av att införa något skattefritt belopp för försäljning av viltkött. Motionen avstyrks.

Skattereduktion för bosparande

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att utreda en skattereduktion för bosparande.

Jämför avvikande mening 4 (KD).

Motionen

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del att ett förmånligt bosparande utreds och införs, som förval för alla unga i åldern 18–34 år med inkomst av tjänst. Skattereduktion ska ges under de första 60 månaderna på inkomster som uppgår till 12 000 kronor eller mer per månad. Skattereduktionen ska beräknas på lön efter skatt som avsätts till ett bosparande, och skattereduktion ska medges med 20 procent av beloppet.

Utskottets ställningstagande

Av hänsyn till enhetligheten i regelsystemet för beskattning av inkomst av tjänst finner utskottet inte skäl att se över förutsättningarna för en särskild skattereduktion för bosparande. Utskottet vill samtidigt lyfta fram att taket för uppskovsbelopp för avyttringar av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter som sker under tiden den 21 juni 2016–30 juni 2020 är slopat och att regeringen aviserat i budgetpropositionen för 2020 att den avser att återkomma med ett förslag om att höja taket för uppskov med kapitalvinst vid avyttring av privatbostad. Syftet är att öka rörligheten på bostads- och arbetsmarknaden.

Motionen avstyrks.

Förmåner

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att avskaffa förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar och förslaget om förändrat förmånsvärde för dyra bilar.

Jämför avvikande mening 2 (SD) och 4 (KD).

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. yrkandena 3 och 4 i denna del att förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar avskaffas.

Kristdemokraterna föreslår i partimotion 2019/20:3341 av Ebba Bush Thor m.fl. yrkandena 5 och 6 i denna del ett förändrat förmånsvärde för dyra bilar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att beskattningen av löner och förmåner hålls likformig och neutral och anser att det inte finns några skäl att behandla förmån av privat hälso- och sjukvård skatterättsligt annorlunda än andra typer av löneförmåner som tas upp till beskattning.

Den värderingsmodell som gäller för beskattning av bilförmån innebär att förmånsvärdet bestäms efter en schablon med avsikten att förmånsvärdet ska motsvara kostnaderna för en privatägd bil, dvs. i princip motsvara marknadsvärdet.

Utskottet anser inte att det är aktuellt att förändra förmånsvärdet för dyra bilar. Motionsförslagen avstyrks.

Sänkt skatt på jobb och företagande som en del av en grön skatteväxling

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om ytterligare skattesänkningar på jobb och företagande som en del av en grön skatteväxling.

Propositionen

Regeringen bedömer att ytterligare skattesänkningar på jobb och företagande bör genomföras som en del av en grön skatteväxling. Miljöskatternas andel av statens skatteinkomster ökar. Det är därför enligt regeringen angeläget att låta pengarna från höjda miljöskatter gå tillbaka i form av sänkt skatt. Av

beräkningstekniska skäl är den budgeterad som sänkt skatt på förvärvsinkomster. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med den närmare utformningen under 2020. Förslaget bör enligt regeringen träda i kraft den 1 januari 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det är angeläget att låta pengarna från höjda miljöskatter gå tillbaka i form av sänkt skatt och att ytterligare skattesänkningar på jobb och företagande därför bör genomföras som en del av en grön skatteväxling.

Ekonomiskt arbetsgivarbegrepp vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att det bör införas ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige.

Propositionen

En begränsat skattskyldig arbetstagare som är anställd av ett företag i Sverige beskattas här vid tillfälligt arbete i Sverige. Om arbetstagaren i stället är inhyrd från ett utländskt företag som saknar fast driftställe i Sverige och vistelsen här inte överstiger 183 dagar under en tolv månadersperiod, beskattas dock arbetstagaren inte i Sverige enligt dagens regler.

I syfte att skapa konkurrensneutrala regler föreslår regeringen att begreppet ekonomisk arbetsgivare ska införas vid beskattning av arbetstagare som tillfälligt arbetar i Sverige. Det avgörande för om arbetstagaren ska beskattas i Sverige blir därigenom vem den utför arbete för och inte vem som betalar ut lönen. Undantag bör göras för vissa koncerninterna situationer. Utländska företag som saknar fast driftställe i Sverige och som bedriver viss verksamhet här bör enligt regeringen omfattas av bestämmelserna om skatteavdrag och uppgiftsskyldighet på samma sätt som svenska företag som bedriver motsvarande verksamhet.

Genom att övergå till ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp säkerställs enligt regeringen att beskattning av utländska arbetstagare i Sverige kan ske under motsvarande förutsättningar som i utlandet gäller för beskattning av svenska arbetstagare vid arbete där. Den exakta utformningen av förslaget är inte klar. Regeringen har för avsikt att återkomma i frågan. Förslaget bedöms leda till

en ökning av intäkterna från särskild inkomstskatt för utomlands bosatta med 0,7 miljarder kronor under införandeåret 2021.

Avsikten är att en proposition ska lämnas under 2020 och att de kommande förslagen ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att tillämpningen av ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp är internationellt vedertaget och bl.a. kommer till uttryck i OECD:s modell för skatteavtal, som syftar till att fördela beskattningsrätten mellan länder. Ett sådant synsätt tillämpas också av flertalet av de länder som Sverige har ingått skatteavtal med.

Utskottet delar regeringens bedömning att det vid beskattning av utomlands bosatta personer som tillfälligt arbetar i Sverige bör tillämpas konkurrensneutrala regler och att det därför finns skäl att införa begreppet ekonomisk arbetsgivare.

Ett system för anstånd med betalning av kupongskatt i vissa fall

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att ett system för anstånd med betalning av kupongskatt i vissa fall ska införas.

Gällande rätt

Kupongskatten är en definitiv källskatt för utländska ägare som tas ut på aktieutdelning i bl.a. svenska aktiebolag och svenska värdepappersfonder. Bestämmelser om skyldighet att redovisa utdelning och om kupongskatt finns i kupongskattelagen (1970:624). Den som har fått utdelning på aktier från ett svenskt aktiebolag eller från andelar i en svensk värdepappersfond eller en specialfond, och som är skattemässigt bosatt eller hemmahörande utomlands, ska betala kupongskatt.

Propositionen

EU-domstolen uttalade i sin dom i mål C-575/17, Sofina SA m.fl., att det inte är förenligt med den fria rörligheten för kapital att utdelning till bolag i en annan stat som uppvisar underskott beläggs med källskatt samtidigt som en motsvarande utdelning till ett bolag med hemvist i landet tas upp inom ramen för vanlig bolagsbeskattning, och därmed bara beskattas om det uppkommer ett överskott. Regeringen konstaterar att det saknas bestämmelser i kupongskattelagen (1970:624) för att bevilja anstånd med betalning av kupongskatt

för mottagare av utdelning med hemvist i en annan stat som uppvisar underskott. Det finns därför enligt regeringen skäl att ändra den svenska kupongskatteregleringen så att det står klart att den är förenlig med EU-rätten. Utgångspunkten för ändringen av kupongskattelagen bör vara att utländska bolag bara ska betala kupongskatt när de uppvisar överskott. Regeringen föreslår därför att det bör införas en möjlighet för utländska bolag att beviljas anstånd med att betala kupongskatt om bolaget kan visa att kupongskatt har innehållits eller betalats för en viss utdelning och att det finns ett anståndsutrymme. Vid beräkningen av om det finns ett anståndsutrymme bör man beakta det utländska bolagets resultat beräknat enligt svenska regler, utdelningar som bolaget tagit emot under det aktuella beskattningsåret och tidigare beviljade anstånd. Anståndet bör enligt förslaget gälla fram t.o.m. fyra månader efter utgången av det beskattningsår som följer närmast efter det beskattningsår vars anståndsutrymme ligger till grund för anståndet.

Regeringen avser att under 2019 återkomma till riksdagen med ett förslag. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2020.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det är angeläget att ändra den svenska kupongskatteregleringen så att den är förenlig med EU-rätten och att det därför bör införas ett system för anstånd med betalning av kupongskatt under vissa förutsättningar.

Höjt tak för uppskov med kapitalvinstbeskattning vid avyttring av privatbostad

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om en höjning av taket för uppskov med kapitalvinstbeskattning vid avyttring av privatbostad och avstyrker motionsförslag om andra ändringar av reglerna om uppskov.

Jämför avvikande mening 4 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

En kapitalvinst som uppkommer vid försäljning, byte och liknande överlåtelser av en tillgång beskattas utan hänsyn till hur länge tillgången har innehafts. Den allmänna skattesatsen för kapitalvinster är 30 procent. Till följd av kvoteringsregler som anger hur stor del av vinsten som ska tas upp till beskattning blir den faktiska beskattningen lägre för vissa slag av tillgångar. När det gäller fysiska personers avyttringar av privatbostadsfastigheter medför kvoteringen att 22 procent av kapitalvinsten beskattas. Av kapitalförlusten vid

avyttring av en privatbostadsfastighet ska enligt inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, 50 procent dras av (45 kap. 33 § IL).

Vid avyttring av en fastighet beräknas kapitalvinsten som skillnaden mellan ersättningen för den avyttrade tillgången (försäljningspriset) minskad med utgifterna för avyttringen (försäljningsutgifterna) och omkostnadsbeloppet. Om den sålda fastigheten är en ersättningsbostad ska vinsten vid kapitalvinstberäkningen ökas med det uppskovsbelopp säljaren har fått. Som ersättning eller försäljningspris räknas det pris som avtalats mellan säljare och köpare. Utgifter för avyttringen ska avräknas från ersättningen och inte inräknas i omkostnadsbeloppet (44 kap. 13 § IL). Som försäljningsutgifter räknas mäklarutgifter och annan försäljningsprovision, advokatutgifter, utgifter för värdering av fastigheten och andra utgifter som säljaren har haft för försäljningen. De principer för kapitalvinstbeskattning av fastigheter som beskrivits ovan gäller också för bostadsrätter. Icke yrkesmässig avyttring av bostadsrätter beskattas alltså i kapital, medan yrkesmässig avyttring beskattas i näringsverksamhet. För vinster från fysiska personers avyttringar av permanentbostäder i småhus och äkta bostadsrätter, dvs. i princip bostäder där avyttringen beskattas med 22 procents kapitalvinstskatt, kan uppskov med vinstbeskattningen beviljas om den avyttrade bostaden (ursprungsbostaden) ersätts med en annan bostad (ersättningsbostaden) inom en viss tid från avyttringen. Som villkor gällde tidigare att både ursprungsbostaden och ersättningsbostaden skulle ligga i Sverige. Genom en lagändring hösten 2006 utvidgades uppskovsmöjligheten till att också avse bostäder som ligger i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). De nya bestämmelserna gäller för avyttringar fr.o.m. den 1 februari 2007, men får på begäran av den skattskyldige tillämpas även på avyttringar som skedde under tiden den 1 januari 2006–31 januari 2007. Samtidigt anpassades systemet för att göra det möjligt för Skatteverket att följa upp att obeskattade vinster på ersättningsfastigheter i utlandet återförs till beskattning i Sverige. I samband med att den statliga fastighetsskatten på bostäder avskaffades 2008 och ersattes med en kommunal fastighetsavgift höjdes kapitalvinstskatten för privatbostäder från 20 till 22 procent av vinsten. Möjligheten att skjuta upp beskattningen av kapitalvinsten genom uppskov kvarstod, men nya uppskovsbelopp begränsades till högst 1,6 miljoner kronor. Vidare ändrades beräkningen av uppskovsbeloppets storlek när ersättningsbostaden var billigare. Möjligheten till fortsatt uppskov när en bostad övergår genom arv, testamente, gåva eller bodelning slopades med undantag för vissa övergångar inom familjen. Som en del i finansieringen av den nyssnämnda omläggningen av bostadsbeskattningen är uppskovsbeloppen räntebelagda fr.o.m. 2009 års taxering genom att den som har fått uppskov ska ta upp en schablonintäkt i inkomstlaget kapital. Schablonintäkten beräknas till 1,67 procent av det uppskovsbelopp som finns vid ingången av inkomståret. Skatten är sedan 30 procent av schablonintäkten. Skatten motsvarar därmed ca 0,5 procent av uppskovsbeloppet. Vidare sänktes taket för uppskovsbeloppet från

1,6 miljoner kronor till 1,45 miljoner kronor för avyttringar som sker fr.o.m. den 1 januari 2010.

Den 1 januari 2017 beslutade riksdagen att enligt regeringens förslag införa tidsbegränsade ändringar av reglerna för uppskov med beskattningen av kapitalvinsten. För försäljningar som genomförs under perioden den 21 juni 2016 till den 30 juni 2020 slopas taket för uppskovsbeloppet vid försäljning av privatbostäder. Dessutom infördes samtidigt en ändring av metoden för att beräkna uppskovsbeloppet vid köp av en billigare bostad, som bl.a. innebär att uppskov alltid kan ges på någon del av vinsten. Denna beräkningsmetod är en återgång till det system som gällde fram till 2008. Syftet med ändringarna är att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Propositionen

Syftet med reglerna om uppskov vid avyttring av privatbostad är främst att öka rörligheten på bostadsmarknaden. Detta uppnås genom att en kapitalvinst från en avyttring, helt eller delvis, utan beskattning hos den skattskyldige kan investeras i en ny bostad. Ett uppskovsbelopp får dock inte överstiga ett takbelopp om 1,45 miljoner kronor multiplicerat med den skattskyldiges andel av ursprungsbostaden. Syftet med att införa ett tak för uppskovsbelopp var bl.a. att begränsa förekomsten av skattekrediter (prop. 2007/08:27 s. 111). Genom lagen (2016:1256) om beräkning av uppskovsbelopp i vissa fall är taket för uppskovsbelopp slopat för avyttringar av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter som sker under tiden den 21 juni 2016–30 juni 2020. Det tillfälliga slopandet av taket har varit avsett att bidra till ökad rörlighet på bostads- och arbetsmarknaden och ett effektivare utnyttjande av bostadsbeståndet (prop. 2016/17:25 s. 14) genom att skapa flyttkedjor som underlättar rörligheten. Det är enligt regeringen angeläget att underlätta rörligheten på bostads- och arbetsmarknaden även på längre sikt. Även om kapitalvinstbeskattningens utformning bara är en av flera olika faktorer som påverkar individens val av bostäder finns det därför skäl att efter den 30 juni 2020, när taket för uppskovsbelopp åter blir tillämpligt, höja taket.

Regeringen föreslår att det nya taket bestäms till 3 miljoner kronor, vilket precis som tidigare multipliceras med den skattskyldiges andel av ursprungsbostaden. Med ett tak på 3 miljoner kronor bedömer regeringen att ca 95 procent av de som begär uppskov kommer att kunna få uppskov med hela kapitalvinsten. Ändringar av reglerna för uppskov med kapitalvinstbeskattning påverkar skatteuppbörden. Förslaget om att höja taket för uppskovsbeloppet från 1 450 000 till 3 000 000 kronor fr.o.m. den 1 juli 2020 innebär att skattebetalningar skjuts framåt i tiden, till den tidpunkt då uppskovsbeloppet återförs. Den offentliga sektorns finansiella sparande bedöms minska med ca 0,5 miljarder kronor till följd av detta. Den offentligfinansiella nettoeffekten vid ändrade uppbörsregler utgörs av hur statens förändrade lånebehov påverkar de offentliga finanserna. Eftersom de

högre uppskovsbeloppen till följd av förslaget beläggs med schablonintäkt bedöms nettoeffekten av förslaget vara svagt positiv.

Regeringen avser att under 2020 återkomma till riksdagen med ett förslag. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 juli 2020 och gälla för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020.

Motionen

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del anförs bl.a. att en bromskloss på bostadsmarknaden är den bristande rörligheten. Genom ökad rörlighet kan ett stort antal bostäder tillgängliggöras på kort sikt. Kristdemokraterna föreslår därför att taket för uppskov på reavinstskatten ska tas bort om man köper ny bostad. Kristdemokraterna föreslår vidare att betalningen av räntan på uppskovsbeloppet ska kunna skjutas på framtiden vid köp av ny bostad.

Utskottets ställningstagande

Syftet med införandet av taket för uppskovsbeloppet vid avyttring av privatbostad var bl.a. att begränsa förekomsten av skattekrediter. För att på kort sikt bidra till ökad rörlighet på bostads- och arbetsmarknaden och ett effektivare utnyttjande av bostadsbeståndet genom att skapa flyttkedjor som underlättar rörligheten har takbeloppet dock under en begränsad tidperiod slopats. Utskottet konstaterar vidare att metoden för att beräkna uppskovets storlek vid köp av en billigare bostad har ändrats, så att den i de flesta fallen blivit mer generös.

Utskottet delar regeringens bedömning att det är angeläget att även på längre sikt underlätta rörligheten på bostads- och arbetsmarknaden och att taket för uppskov med kapitalvinstbeskattnings vid avyttring av privatbostad därför bör höjas. Utskottet är dock inte berett att förorda att taket för uppskov helt ska slopas.

När det gäller förslaget om att betalningen av ränta på uppskovsbeloppet ska kunna skjutas på framtiden konstaterar utskottet att räntebelägningen på uppskovsbeloppet enligt januariavtalet ska avskaffas. Utskottet ser därför inte något skäl att nu förorda om en förändring av räntebelägningen.

Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Avdrag för ränteutgifter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en ändring av reglerna om ränteavdrag.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 3 (V).

Gällande rätt

Till inkomst av kapital hänförs sådana intäkter och kostnader som inte ska hänföras till näringsverksamhet eller till tjänst (41 kap. 1 § inkomstskattelagen, IL). I huvudsak beskattas alla intäkter, och avdrag medges för alla utgifter som har samband med tillgångar. Det saknar betydelse om intäkterna eller utgifterna är löpande eller tillfälliga. Avdrag medges dock inte för personliga levnadskostnader (9 kap. 2 § IL).

I inkomstslaget kapital finns bara en beräkningsenhet och ingen uppdelning på förvärvskällor, vilket bl.a. innebär att kapitalförluster får dras av från alla slag av intäkter i inkomstslaget kapital.

Kapitalvinster beräknas nominellt och är med några undantag skattepliktiga till 100 procent. Bland undantagen kan nämnas de särskilda reduceringsregler som finns för beräkning av kapitalvinst vid avyttring av fastigheter och bostadsrätter. Avdrag för kapitalförluster beviljas mot samtliga övriga intäkter i kapital men är som huvudregel bara avdragsgilla till 70 procent. I 67 kap. IL finns bestämmelser om skattereduktion för fysiska personer. Enligt 10 § ska skatten vid ett underskott av kapital minskas med 30 procent av den del av underskottet som inte överstiger 100 000 kronor och med 21 procent av det återstående underskottet. För investeraravdrag gäller särskilda regler enligt samma paragraf.

En privatperson som har inkomst av tjänst och enbart utgiftsräntor får således skatten på tjänsteinkomsten nedsatt på grund av utgiftsräntorna, eftersom dessa medför ett underskott i inkomstslaget kapital. På samma sätt ger en kapitalförlust en sänkning av skatten på tjänsteinkomsten.

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del anförs att Moderaterna gradvis vill avskaffa ränteavdragen för lån utan säkerhet.

I partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del anförs att ränteavdragen är problematiska eftersom staten subventionerar lånande samtidigt som beskattningen av sparande har höjts i två steg. Ränteavdragen bidrar samtidigt till att öka den finansiella stabiliteten eftersom det allt annat lika blir mer förmånligt att låna. Sverigedemokraterna föreslår därför att ränteavdragen successivt ska avvecklas genom en utfasning av

ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2025.

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del anförs bl.a. att ränteavdragen har bidragit till att blåsa upp bostadspriserna och dessutom har en tveksam fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår därför att ränteavdragen ska trappas ned till 28 procent 2020 och till 26 respektive 25 procent åren 2021 och 2022. Vänsterpartiet föreslår också att avdragsrätten för ränteutgifter ska begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. att avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del anförs att kreditrestriktioner har införts samtidigt som Sverige har avdragsrätt för ränteutgifter på lån. Det innebär att staten gasar och bromsar kredittillväxten samtidigt. Kristdemokraterna föreslår därför att ränteavdraget ska sänkas med 1 procentenhet per år och att taket för fullt ränteavdrag ska sänkas från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att utvecklingen på bostadsmarknaden och hushållens höga skuldsättning är osäkerhetsfaktorer. Bostadspriserna och hushållens skuldsättning har ökat snabbt under en lång tid, vilket har inneburit en ökad risk för en kraftig priskorrigerings, med stora effekter på hushållens konsumtion och bostadsinvesteringar.

Under flera år har regeringen dock arbetat med att stävja riskerna med skuldsättningen. En rad åtgärder har vidtagits under senare år för att stärka både hushållens och det finansiella systemets motståndskraft mot störningar i ekonomin, bl.a. skärpta kapitalkrav för bankerna, belåningsbegränsningar i form av bolånetak och ett förstärkt amorteringskrav. Finansinspektionen har också sedan den 1 februari 2018 ett utökat mandat för att kunna lägga fram förslag till ytterligare makrotillsynsåtgärder för att t.ex. minska hushållens skuldsättning.

Utskottet konstaterar vidare att den omfattande skattereform som enligt januariavtalet ska genomföras under mandatperioden bl.a. syftar till att minska hushållens skuldsättning och bidra till att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet inte att det finns skäl att nu tillstyrka ändringar av reglerna om ränteavdrag. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker förslaget om en förändring av reglerna om utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag.

Jämför avvikande mening 4 (V).

Bakgrund och gällande rätt

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som brukar kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Ett typiskt fåmansföretag är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre delägare har mer än hälften av rösterna. Om en av delägarna har den verkliga bestämmanderätten över en oberoende verksamhetsgren räknas bolaget eller föreningen som ett fåmansföretag även om det första villkoret inte är uppfyllt. Vid bedömningen av hur många personer som äger del i företaget ska personer som ingår i samma krets av närstående anses som en person.

3:12-reglerna om utdelning och kapitalvinst gäller enbart personer med s.k. kvalificerade andelar i fåmansföretaget. En andel är kvalificerad om delägaren eller någon närstående har varit verksam (aktiv) i betydande omfattning i företaget under beskattningsåret eller något av de fem föregående åren. En delägare eller en närstående anses vara verksam i betydande omfattning om hans eller hennes arbetsinsatser har stor betydelse för vinstgenereringen i företaget. Det är den ekonomiska betydelsen av arbetsinsatsen som är avgörande, inte delägarens formella ställning. Som närstående räknas maka eller make, föräldrar, far- och morföräldrar, barn, barnbarn osv. samt deras respektive maka eller make, syskon och deras makar, barn och barnbarn samt dödsbo som någon i närståendekretsen är delägare i.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. De särskilda reglerna gäller inte löneuttag utan avser belopp som ägaren lyfter som utdelning eller tillgodogör sig som kapitalvinst vid försäljning av aktier i fåmansbolaget. I avsaknad av de särskilda reglerna skulle utdelning och avyttringar beskattas som inkomst av kapital. De s.k. 3:12-reglerna medför att den del av bolagets inkomster som ägaren tillgodogör sig som utdelning eller kapitalvinst i stället fördelas mellan inkomstslagen tjänst och kapital. När delägaren lyfter utdelningar från

företaget eller säljer andelar i bolaget ska utdelningen respektive kapitalvinsten delas upp i en tjänsteinkomstbeskattad del och en kapitalinkomstbeskattad del. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från sålda andelar som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital.

Upp till en viss nivå (ett schablonmässigt beräknat gränsbelopp), som bestäms med hänsyn till storleken av det insatta kapitalet och utbetalda löner, beskattas utdelning och aktiva delägars vinst vid försäljning av aktier i bolaget med skattesatsen 20 procent. Utdelning och kapitalvinst över gränsbeloppet tas upp i inkomstslaget tjänst.

Ändringar i reglerna den 1 januari 2006

Vid en reformering av reglerna den 1 januari 2006 utvidgades det utrymme som kan tas ut som kapitalbeskattad inkomst. Det infördes också en schablonregel, den s.k. förenklingsregeln, med tanke främst på företagare som har ett litet kapital och ett fåtal anställda, t.ex. nystartade företag. I stället för att beräkna utrymme för kapitalbeskattning enligt de ordinarie, mer komplicerade, reglerna tilläts en ägare av en kvalificerad andel att använda ett belopp motsvarande 1,5 inkomstbasbelopp som gränsbelopp, dvs. det utrymme som anger hur mycket det är möjligt att ta ut ur bolaget till endast 20 procents kapitalinkomstskatt.

Därefter har schablonbeloppet höjts vid tre tillfällen, först till 2 inkomstbasbelopp från ingången av 2007, sedan till 2,5 inkomstbasbelopp från ingången av 2009 och nu senast till 2,75 inkomstbasbelopp fr.o.m. den 1 januari 2012. Syftet med höjningarna av schablonbeloppet har varit att stimulera nyföretagande och förenkla för företagare som har ett litet kapital och ett fåtal anställda.

En annan förändring som infördes den 1 januari 2009 gällde det löneuttagskrav som tillämpas för att nivån på företagets löneutbetalningar ska få tillgodoräknas aktiva delägare vid beräkningen av hur mycket som ska kapitalinkomstbeskattas hos ägaren. Löneuttagskravet hade av många företagare upplevts som alltför högt satt. Kritiken gick bl.a. ut på att höga löneuttag riskerar att leda till likviditetsproblem och att ett högt lönekrav leder till svårigheter för medarbetarägda konsultföretag. Vidare var det svårt för företagare som arbetade deltid att utnyttja löneunderlagsregeln. Det maximala löneuttagskravet sänktes från 15 till 10 inkomstbasbelopp den 1 januari 2009. Sedan samma tidpunkt gäller även enklare regler för beräkning av gränsbelopp och att rätten till årets gränsbelopp inte går förlorad efter förvärv genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt.

I 57 kap. 22 § IL finns en takregel för hur mycket som ska beskattas i inkomstslaget tjänst. Denna s.k. 100-basbeloppsregel innebär att en kapitalvinst inte ska tas upp som inkomst av tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående under avyttringsåret och de fem föregående

beskattningsåren från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp än motsvarande 100 inkomstbasbelopp. Kapitalvinst härutöver beskattas utan kvotering till 30 procent i inkomstslaget kapital. Dessa regler infördes den 1 januari 2006. Sedan den 1 januari 2012 finns även en takregel för beskattning av utdelning i inkomstslaget tjänst som reglerar till vilken del utdelning under ett och samma beskattningsår ska beskattas som inkomst av tjänst. Regeln innebär att utdelning inte ska tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående, som inräknas i samma närståendekrets, under beskattningsåret från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp utdelning med högre belopp än motsvarande 90 inkomstbasbelopp. Den del av utdelningen som överstiger gränobeloppet och takbeloppet ska beskattas på samma sätt som gäller för kapitalvinstbeskattningen, dvs. till 30 procent i inkomstslaget kapital.

Ändringar i reglerna den 1 januari 2014

Ytterligare en skärpning av 3:12-reglerna infördes den 1 januari 2014 till följd av att utformningen av löneunderlagsregeln har medfört att delägare i personalintensiva fåmansföretag trots relativt låga löneuttag har kunnat ta ut en stor andel av resultatet som lågt beskattad utdelning. Dessutom har kombinationen av en förmånlig löneunderlagsregel och bestämmelsen i 57 kap. 3 § IL, som inneburit att även företag med många verksamma delägare faller in under 3:12-reglerna, gjort att ersättningen för risk och avkastningen på insatt kapital inte stod i proportion till den avkastning som kunde fås i form av kapitalbeskattad utdelning. Reglernas utformning medförde därför att verksamma delägare i stora fåmansföretag med många anställda kunde tillgodoräkna sig mycket stora lönebaserade utrymmen.

Skärpningen av 3:12-reglerna innebär att det infördes ett kapitalandelskrav om 4 procent, vilket innebär att löneunderlagsregeln bara får tillämpas av delägare som äger en viss minsta andel av kapitalet i företaget. Det lönebaserade utrymmet begränsades också till att per år uppgå till högst 50 gånger den egna eller närståendes kontanta ersättning, samtidigt som det höjdes från 25 till 50 procent av underlaget. En sänkning av löneuttagskravet till 9,6 inkomstbasbelopp infördes. Vidare infördes en definition av dotterföretag. Slutligen höjdes den positiva räntefördelningsrätten.

Politisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna

I den politiska överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna som slöts i januari 2019 anges bl.a. i punkterna 3 och 16 att 3:12-reglerna ska förenklas, att en utredning ska genomföras 2019–2020 och att lagstiftning ska finnas 2022.

Motionen

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del anförs att 3:12-reglerna har kommit att utnyttjas till det som de var tänkta att motverka, nämligen inkomstomvandling. Utdelningarna till delägare som har kvalificerade andelar har ökat med ca 400 procent under perioden 2004–2013 samtidigt som lönerna för delägarna har utvecklats svagare än för arbetskraften i stort. Vänsterpartiet föreslår därför att skattereglerna för delägare i fåmansbolag ska reformeras i enlighet med den tidigare lämnade lagrådsremissen.

Utskottets ställningstagande

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. IL.

Reglerna har reviderats i flera omgångar under senare år. Den senaste utredningen överlämnade sitt slutbetänkande om en översyn av 3:12-reglerna den 3 november 2016 (SOU 2016:75). Utredningens uppdrag var att dels se över beskattningen vid ägarskiftet i fåmansföretag, dels se över 3:12-reglerna för att begränsa möjligheterna till skattemässig inkomstomvandling. Vid översynen av ägarskiftet var syftet att säkerställa att avyttringar av kvalificerade andelar i så stor utsträckning som möjligt beskattas likformigt oberoende av om andelarna avyttras inom eller utom närstående kretsen. Vid översynen av 3:12-reglerna var det enligt direktiven viktigt att hitta en bra balans mellan syftet att förhindra inkomstomvandling och syftet att skapa positiva effekter som ökat entreprenörskap, fler arbetstillfällen och högre tillväxt.

Utskottet konstaterar att i den politiska överenskommelse som slöts mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna i januari 2019 har bl.a. aviserats att 3:12-reglerna ska förenklas, att en utredning ska genomföras och att en ny lagstiftning ska finnas 2022.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu förorda en förändring av lagstiftningen på det sätt som föreslagits. Motionsförslaget avstyrks därför.

Sänkt beskattning av sparande på investerings- sparkonto m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker förslagen om sänkt beskattning av sparande på investeringssparkonto.

Jämför avvikande mening 2 (SD) och 4 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

En ny schablonbeskattad sparform, investeringssparkonto, infördes 2012 (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1). Syftet med investeringssparkontot är att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument som aktier och fonder. Ett investeringssparkonto är en schablonbeskattad sparform, vilket betyder att skatten inte baseras på den faktiska avkastningen utan på en årlig skatt beräknad på värdet av tillgångarna på kontot. Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes skatten den 1 januari 2018. Schablonintäkten ska beräknas genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med 1 procentenhet (tidigare 0,75 procentenheter).

Motionerna

I partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del anförs att många som i dag sparar i investeringssparkonto gör det som ett pensionssparande, vilket bör uppmuntras med förmånliga skattevillkor. Sverigedemokraterna föreslår därför att skatten på investeringssparkonton och kapitalförsäkringar ska återställas till nivån före regeringens senaste höjning från 0,75 till 1,0 procent.

Sverigedemokraterna föreslår vidare i yrkande 5 i denna del att det ska införas en allemanspension utan avdragsrätt vid insättningar, men med en låg schablonbeskattning. Varje individ ska kunna sätta av upp till ett prisbasbelopp för varje inkomstår med tidigast möjliga uttag vid 55 års ålder. Schablonbeskattningen ska uppgå till 15 procent av föregående års statslåneränta.

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del föreslås att skatten på investeringssparkontot ska sänkas upp till ett visst sparbelopp eftersom det är viktigt att småsparare och ovana sparare uppmuntras till mer sparande.

Utskottets ställningstagande

Sparformen investeringssparkonto infördes 2012 för att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument.

Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes schablonavkastningen från statslåneräntan ökad med 0,75 procentenheter till statslåneräntan ökad med 1 procentenhet den 1 januari 2018. I samband med förslaget gjorde regeringen bedömningen att sparande på investeringssparkonto också fortsättningsvis kommer att vara skattemässigt gynnat i förhållande till konventionell kapitalbeskattning och att den skattemässiga neutraliteten mellan olika sparformer kommer att öka. Utskottet hade ingen invändning mot höjningen av beskattningen och tillstyrkte förslaget (prop. 2017/18:1, ytr. 2017/18:SkU1y, bet. 2017/18:FiU1).

Utskottet finner inte skäl att nu förorda om ytterligare ändringar av beskattningen av sparande på investeringssparkonto eller att tillstyrka förslag om andra sparformer. Motionsförslagen avstyrks därför.

Kapitalbeskattning, arvs- och gåvobeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att höja kapitalbeskattningen och om att införa en arvs- och gåvoskatt respektive en förmögenhetsskatt.

Jämför avvikande mening 3 (V).

Bakgrund och gällande rätt

Kapitalbeskattning

I samband med skattereformen 1991 fick beskattningen av inkomster från kapital den utformning den har i dag – ibland kallad den duala eller den skandinaviska modellen. Den innebär att man beskattar inkomster av kapital separerat från den generella inkomstbeskattningen. Skatt på kapital är skatt på avkastningen på kapitalinnehav. Inkomsträntor, utdelningar samt kapitalvinster vid försäljning av aktier, andelar, fastigheter, bostadsrätter och övrig lös egendom förs i individbeskattningen samman till en inkomst av kapital. Som kapitalinkomst beskattas även inkomster av uthyrning av privatbostad. För näringsidkare görs en s.k. räntefördelning för att få en riktig fördelning av beskattningen av näringsidkares egna kapital mellan inkomstslagen kapital och näringsverksamhet. Avdrag i inkomstslaget kapital får göras på skuld-räntor för lån på fastighet och andra lån, tomträttsavgäld, kapitalförluster samt vissa förvaltningskostnader. Skatten på kapitalinkomsten är proportionell med 30 procent. Om inkomsterna är större än utgifterna tas skatt ut på nettobeloppet. Är däremot utgifterna större än inkomsterna fås på motsvarande sätt en skattereduktion. Det finns dock en begränsning som innebär att skattereduktionen i de fall underskottet överstiger 100 000 kronor endast görs med 21 procent för den överskjutande delen.

Arvs- och gåvobeskattnings m.m.

Riksdagen beslutade att de tidigare arvs- och gåvoskatterna skulle avskaffas den 1 januari 2005 (bet. 2004/05:SkU18, rskr. 2004/05:134 och 136). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag att det liksom regeringen ansåg att det inte var möjligt att möta den kritik som riktats mot arvs- och gåvoskatten genom ändrade regler. Kostnaden för att administrera arvs- och gåvoskatten måste också sättas i relation till de intäkter som skatten ger. Mot denna bakgrund och för att underlätta generationsskiften i onoterade bolag ansåg såväl regeringen som utskottet att arvs- och gåvoskatten skulle slopas.

Förmögenhetsskatten avskaffades den 1 januari 2007 (bet. 2007/08:SkU15, rskr. 2007/08:92). Utskottet anförde vid sitt tillstyrkande av regeringens förslag bl.a. att förmögenhetsskattens oenhetliga värderingsregler och många undantag skapade kryphål och uppmuntrade till skatteplanering, framför allt bland dem med stora kapitaltillgångar och resurser. Samtidigt hade många småhusägare kommit att betala förmögenhetsskatt på grund av snabbt stigande taxeringsvärden. Därför uppfattades förmögenhetsskatten som både godtycklig och orättvis.

Politisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna

I den politiska överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna som slöts i januari 2019 anges i punkt 4 bl.a. att en omfattande skattereform ska genomföras. Reformen ska öka sysselsättningen och antalet arbetade timmar med sänkt skatt på jobb och företagande, stärka Sveriges konkurrenskraft, utjämna dagens växande ekonomiska klyftor, sänka marginalskatten och uppnå att färre betalar statlig inkomstskatt, öka finanssektorns skatteandel och långsiktigt trygga välfärden.

Motionen

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del anfördes att en viktig förklaring till den ökade ojämlikheten i Sverige är kapitalinkomsternas ökade betydelse och dess ojämna fördelning. Normal-skattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, vilket är klart under den högsta skattesatsen för arbetsinkomster. Vänsterpartiet föreslår därför att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–40 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

Vänsterpartiet föreslår vidare i yrkande 5 i denna del att en arvs- och gåvoskatt ska införas i Sverige. Förslaget innebär ett fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. arvs- och gåvobelopp upp till den gränsen ska inte beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer föreslår Vänsterpartiet också i yrkande 5 i denna del att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under

6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Vänsterpartiet föreslår följande gränsvärden: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–15 miljoner kronor en skattesats om 2 procent och från 15 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 3 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt förslag om att återinföra arvs- och gåvoskatten respektive förmögenhetsskatten. Utskottet har bl.a. hänvisat till de förslag regeringen lagt fram i syfte att öka den ekonomiska jämlikheten och till att ifrågasvarande skatter ansetts godtyckliga, orättvisa, ineffektiva och svåradministrerade.

Utskottet konstaterar vidare att Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna i den politiska överenskommelse som slöts i januari 2019 har aviserat att en omfattande skattereform ska genomföras.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att nu tillstyrka förslagen om en förändrad kapitalbeskattning eller om att återinföra en arvs- och gåvoskatt respektive en förmögenhetsskatt. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Fastighetsskatt och fastighetsavgift

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändringar i reglerna om statlig fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Bakgrund och gällande rätt

Den statliga fastighetsskatten betalas bl.a. för hyresfastigheter och industrifastigheter, enligt 1 och 3 §§ lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt. För hyresfastigheter är den statliga fastighetsskatten 0,4 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för hyreshus, bostäder som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor).

Fastighetsskatten är 0,1 procent av taxeringsvärdet för alla byggnadsenheter med lokaler och tillhörande tomtmark.

För ägarlägenheter är den statliga fastighetsskatten 1,0 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för ägarlägenheter, ägarlägenheter som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som har en annan ägare (t.ex.

arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor).

Politisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna

I den politiska överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna som slöts i januari 2019 anges i punkt 4 bl.a. att en omfattande skattereform ska genomföras. Reformen ska öka sysselsättningen och antalet arbetade timmar med sänkt skatt på jobb och företagande, stärka Sveriges konkurrenskraft, utjämna dagens växande ekonomiska klyftor, sänka marginalsikten och uppnå att färre betalar statlig inkomstskatt, minska hushållens skuldsättning och bidra till att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt samt öka finanssektorns skatteandel och långsiktigt trygga välfärden.

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del föreslår Moderaterna att fastighetsskatten på obebyggd tomtmark ska höjas från 0,4 procent till 3 procent.

I partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del anförs att fastighetsavgiften på småhus som används som permanentbostad är begränsad för grupper som är ekonomiskt utsatta. Sverigedemokraterna föreslår därför att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Sverigedemokraterna föreslår vidare i yrkande 5 i denna del att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del anförs bl.a. att dagens kommunala fastighetsavgift är djupt orättvis och att marknadsvärdet därför bör tillåtas slå igenom mer i beskattningen av ägda bostäder än vad det gör i dag. Vänsterpartiet föreslår därför att den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt på 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 4 miljoner kronor. Vänsterpartiet föreslår också att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla.

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del anförs att all nyproduktion av lägenheter och hus i dagläget är undantagna från fastighetsavgiften i femton år. När dessa nyproducerade fastigheter ingår i ordinarie beskattning kommer ägarlägenheten dock skattemässigt att missgynnas. Kristdemokraterna föreslår därför att orättvisan

i beskattningen ska tas bort genom att fastighetsavgiften för ägarlägenheten blir densamma som för en bostadsrätt.

Kristdemokraterna föreslår vidare i yrkande 5 i denna del att skatten på kommersiella lokaler ska höjas från dagens 1,0 procent till 1,2 procent.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har gjort den största bostadspolitiska satsningen på 20 år och satsat omkring 6 miljarder kronor per år på fler bostäder. Regeringen har också initierat ett 22-punktsprogram för fler bostäder med bl.a. kortare ledtider under bygg- och projekteringsfasen, sänkta kostnader, mer byggklar mark och fler hyresrätter.

I budgetpropositionen för 2020 har regeringen aviserat att man avser att förändra det investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande som infördes 2016 så att det blir effektivare och mer ändamålsenligt för byggande av hyresrätter i hela landet. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden har regeringen också föreslagit att taket för uppskovsbeloppet vid bostadsförsäljning permanent ska höjas.

Regeringen har vidare tillsatt en utredning som ska ta fram förslag som ska bidra till en utveckling där lägre produktionskostnader återspeglas i boendekostnaderna och där företag som bygger bostäder med lägre boendekostnader ges bättre förutsättningar att verka (dir. 2019:31).

Regeringen har också aviserat att man avser att tillsätta utredningar om fri hyressättning i nybyggnation samt ett förbättrat förhandlingssystem. Ytterligare utredningar och bostadspolitiska reformer kommer enligt regeringen att genomföras de kommande åren i syfte att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt, med avseende på både hyresmarknaden och det ägda boendet.

Som en del av den gröna skatteväxlingen har regeringen vidare aviserat att man under 2020 kommer att föreslå en skattereduktion riktad till boende i vissa glest befolkade kommuner i framför allt Norrland och nordvästra Svealand.

Utskottet konstaterar att Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna i den politiska överenskommelse som slöts i januari 2019 har aviserat att en omfattande skattereform ska genomföras som bl.a. ska bidra till att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att tillstyrka ändringar i reglerna om fastighetsskatt respektive fastighetsavgift. Motionsförslagen avstyrks därför.

Andrahandsuthyrning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att höja schablonavdraget för andrahandsuthyrning till 60 000 kronor per år.

Jämför avvikande mening 2 (SD).

Bakgrund

För att utnyttja det befintliga bostadsbeståndet mer effektivt och på så vis stimulera till en rörligare arbetsmarknad höjdes schablonavdraget för uthyrning av privatbostäder från 21 000 kronor till 40 000 kronor den 1 januari 2013 (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:FiU1, yttr. 2012/13:SkU1y). Den 1 februari 2013 började lagen (2012:978) om uthyrning av egen bostad att gälla. Den största nyheten med lagen är att den ger hyresvärderna och hyresgästen en större frihet att komma överens om hyran. Lagen gäller när en lägenhet hyrs för att användas som bostad under förutsättning att uthyrningen inte sker i en näringsverksamhet. En person som hyr ut en bostad som han eller hon under en tid inte har behov av bedriver normalt inte näringsverksamhet. En person som hyr ut tre bostäder eller fler anses normalt bedriva näringsverksamhet. Om en person upplåter flera bostäder gäller lagen bara för den första upplåtelsen. För de senare gäller i stället reglerna i 12 kap. jordabalken (hyreslagen). De bostäder som hyrs ut enligt lagen kan t.ex. vara villor, bostadsrättslägenheter som hyrs ut av bostadsrättshavaren, möblerade och omöblerade rum eller ägarlägenheter. En uthyrning av en hyresrätt i andra hand omfattas dock inte av lagen.

Motionen

I partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del anförs att när stor bostadsbrist råder tenderar informella andrahandsmarknader och mer eller mindre tvivelaktiga överenskommelser att uppstå. Laglig andrahandsuthyrning är då att föredra. Sverigedemokraterna föreslår därför att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Utskottets ställningstagande

I budgetpropositionen för 2016 aviserade regeringen det största bostadspolitiska paketet på 20 år. Paketet innehåller bl.a. ett investeringsstöd som främjar byggande av energieffektiva hyresbostäder och bostäder till studerande med rimliga hyror. Detta innebär att stöd får lämnas bl.a. till den som anordnar nya bostäder som upplåts med hyresrätt i områden med befolknings-tillväxt och bostadsbrist.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2020 aviserat att man avser att förändra det investeringsstöd för hyresrätter och studentbostäder som infördes 2016 så att det blir effektivare och mer ändamålsenligt för byggande av hyresrätter i hela landet. För att underlätta rörligheten på bostads- och arbetsmarknaden har regeringen också föreslagit att taket för uppskov med kapitalvinstbeskattning när en privatbostad avyttras ska höjas fr.o.m. den 1 juli 2020.

Utskottet noterar också att Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna i den politiska överenskommelse som slöts i januari 2019 har aviserat att en omfattande skattereform ska genomföras som bl.a. ska bidra till att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt.

Regeringen har vidare föreslagit åtgärder mot handel med hyreskontrakt, skärpta regler om andrahandsuthyrning av hyreslägenheter och om uttag av hyror. De nya reglerna trädde i kraft den 1 oktober 2019.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet motionsförslaget.

Skatt på finanssektorn

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att höja skatten på finanssektorn.

Motionsförslaget om att införa en bankskatt avstyrks.

Jämför avvikande mening 3 (V).

Propositionen

En finansiell kris kan ge upphov till utdragna perioder av minskad produktion och sysselsättning och djupa nedgångar på tillgångsmarknaderna. Detta kan i sin tur försämra de offentliga finanserna genom lägre skatteintäkter och högre offentliga utgifter. Med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris bedömer regeringen att skatten på finanssektorn ska öka. Skatten bör enligt förslaget öka med 5 miljarder kronor.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med ett förslag. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2022.

Motionen

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del anfördes att bankerna, särskilt storbankerna, drar nytta av såväl explicita som implicita garantier från staten. Därtill har bankerna särskilt gynnats av de olika sänkningarna av bolagsskatten under de senaste 10 åren. Vänsterpartiet föreslår därför att en bankskatt ska införas i Sverige fr.o.m. 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det med hänsyn till de samhällskostnader som kan uppkomma i händelse av en finansiell kris bör ske en ökning av skatten på finanssektorn. Utskottet finner inte skäl att föregripa regeringens arbete och avstyrker motionsförslaget.

Höjd bolagsbeskattning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att höja bolagsbeskattningen.

Jämför avvikande mening 3 (V).

Bakgrund

I juni 2018 biföll riksdagen regeringens förslag om nya skatteregler för företagssektorn. Reglerna innebar bl.a. att bolagsskatten sänktes från 22 procent till 20,6 procent (prop. 2017/18:245, bet. 2017/18:SkU25, rskr. 2017/18:398). De nya reglerna trädde i kraft den 1 januari 2019.

Motionen

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del anføres att den svenska bolagsskatten ligger under OECD-snittet på 23,4 procent. Vidare anføres att de svenska avskrivningsreglerna dessutom är mycket förmånliga i ett internationellt perspektiv. Vänsterpartiet föreslår därför att bolagsskatten ska höjas och återgå till 22 procent.

Utskottets ställningstagande

Bolagsskattens storlek har stor betydelse för tillväxt och investeringar i landet. För att förbättra ramvillkoren och stärka konkurrenskraften för företagen i Sverige biföll riksdagen i juni 2018 regeringens förslag om att sänka bolagsskatten och expansionsfondsskatten från 22 procent till 20,6 procent.

Utskottet vidhåller sitt ställningstagande och avstyrker motionsförslaget.

Investeraravdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att avskaffa investeraravdraget.

Jämför avvikande mening 3 (V).

Bakgrund och gällande rätt

Investeraravdraget infördes den 1 december 2013 för att främja tillgången till kapital för mindre företag och tillväxtföretag. Investeraravdraget ger tillväxtföretagen goda villkor att växa, utvecklas och anställa i Sverige. Genom att skapa incitament att tillföra eget kapital till dessa företag ökar soliditeten i företagen, vilket gör företagen mer robusta och livskraftiga. Vidare bidrar investeraravdraget till att jämna ut den skattemässiga behandlingen av investeringar som finansieras med eget respektive lånat kapital och till att sänka småföretagens kapitalkostnader. Riksdagen antog i november 2015 regeringens förslag till anpassning av investeraravdraget till kommissionens riktlinjer om statligt stöd för riskfinansieringsinvesteringar. Investeraravdrag får därmed inte göras om den skattskyldige eller någon närstående under något av de två beskattningsåren närmast före det år när förvärvet sker (förvärvsåret) eller under förvärvsåret fram till tidpunkten för förvärvet direkt eller indirekt innehar eller har innehaft andelar i det företag i vilket andelar har förvärvats eller i ett annat företag inom samma koncern. Den nya bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 2016.

Motionen

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del föreslår Vänsterpartiet att investeraravdraget av fördelningspolitiska skäl ska avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Tillgången till kapital är en avgörande faktor i nystartade och mindre företag samt i expansiva och innovativa företag. Investeraravdraget infördes den 1 december 2013 för att främja tillgången till kapital för mindre företag och tillväxtföretag. En förutsättning för avdraget är att det överensstämmer med bestämmelserna om statligt stöd i EUF-fördraget.

I juli 2014 antog kommissionen nya riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansiering. I november 2015 antog riksdagen regeringens förslag om att anpassa investeraravdraget till kommissionens riktlinjer om statligt stöd för riskfinansieringsinvesteringar. Reglerna trädde i kraft den 1 januari 2016.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att förorda ytterligare förändringar och avstyrker därmed motionen.

Klimatskatteavdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att införa ett klimatskatteavdrag.

Jämför avvikande mening 1 (M).

Motionen

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del anförs bl.a. att Sverige har en omfattande basindustri med gruvnäring, stålindustri, cementproduktion, kemiindustri samt massa- och pappersindustri. Vidare anförs att industrin har kommit långt i klimathänseende och är ett globalt föredöme. Basindustrin måste dock precis som alla andra sektorer minska sina utsläpp. Moderaterna föreslår därför att det ska införas ett klimatskatteavdrag för basindustri som investerar i teknik och som kan minska eller helt eliminera utsläppen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att miljöskatter och andra ekonomiska styrmedel är centrala för att uppnå miljömål och avgörande för att minska vår miljö- och klimatpåverkan. Regeringen har inlett en kraftfull grön skatteväxling, där höjda miljöskatter växlas mot sänkt skatt på jobb och företagande. Som en del av den gröna skatteväxlingen har regeringen t.ex. föreslagit att en skatt på förbränning av avfall ska införas den 1 april 2020. Regeringen tog vidare i propositionen Vårändringsbudget för 2019 flera steg mot en höjd beskattning av fossila bränslen genom att skatterna höjdes för diesel som används inom gruvindustriell verksamhet och för fossila bränslen som används i kraftvärmeverk.

Regeringen har också tagit flera initiativ till reformer för att nå miljömålen. Inom transportsektorn infördes under 2018 bonus–malus-systemet för lätta fordon. Vidare infördes Bränslebytet som består av ett reduktionspliktssystem som kan bidra till minskade utsläpp från bensin och diesel genom ökad inblandning av biodrivmedel. Det s.k. Klimatklivet, som infördes 2015 för att ge stöd till konkreta klimatinvesteringar på lokal och regional nivå i hela landet, har utökats och investeringsprogrammet Industriklivet för att stödja utvecklingen av klimatsmarta lösningar ska förstärkas.

Regeringen har vidare föreslagit en ny klimatpremie för ellastbilar och elektrifierade arbetsmaskiner samt att ekobonussystemet, som är tänkt att snabba på en överflyttning av godstransport från väg till sjöfart, ska förlängas.

Regeringen har också i budgetpropositionen för 2020 uttalat att man fortsätter att arbeta med att EU:s system för handel med utsläppsätter (EU ETS) ska skärpas ytterligare.

Med hänsyn till det ovan anförda är utskottet inte berett att tillstyrka ett förslag om att införa ett klimatskatteavdrag. Motionen avstyrks därför.

Skatt på avfallsförbränning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att en skatt på avfall som förbränns bör införas.

Motionsförslagen om att avvisa regeringens förslag avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 4 (KD).

Propositionen

Regeringen beslutade den 2 juni 2016 att en särskild utredare bl.a. skulle se över förutsättningarna för och analysera behovet av att införa en skatt på förbränning av avfall. Utredningen redovisade sitt uppdrag den 30 november 2017 i betänkandet Brännheta skatter! Bör avfallsförbränning och utsläpp av kväveoxider från energiproduktion beskattas? (SOU 2017:83). Betänkandet har remissbehandlats.

Senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären och utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen 1990. Vidare ska Sverige sträva efter att uppnå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin. En skatt på avfallsförbränning bör införas för att nå de nationella klimatmålen och en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. Skatten förväntas leda till att avfallsförbränningskapaciteten i Sverige minskar efter 2030 och kan därmed också bidra till att minska Sveriges territoriella fossila växthusgasutsläpp.

Skatten bör utformas enligt en nettobeskattningsmodell, vilket innebär att skatt ska tas ut för avfall som förs in till en skattepliktig anläggning och avdrag ska medges för avfall, ämnen eller föremål som har upphört att vara avfall och som förs ut från anläggningen. Avfallsförbränningsanläggningar och samförbränningsanläggningar ska vara skattepliktiga anläggningar. Skatt ska dock inte betalas för farligt avfall, biobränsle, animaliska biprodukter eller avfall som förs in till en samförbränningsanläggning som huvudsakligen producerar material, där avfallsförbränningen ingår i produktionen av materialet. Det sistnämnda undantaget förutsätter att materialet innehåller en del av avfallet eller dess restprodukter. Den som bedriver verksamheten på en avfallsförbrännings- eller samförbränningsanläggning ska vara skattskyldig. Skattesatsen bör vara 125 kronor per ton avfall. Under 2020 bör dock skattesatsen vara 75 kronor per ton avfall och under 2021 bör skattesatsen vara 100 kronor per ton avfall. Det bör från 2023 även göras en årlig omräkning av skattesatsen grundad på faktiska förändringar i konsumentprisindex.

Sekundäravfall är utsorterat avfall som minst en gång ratats i försök till återvinning. En stor andel av detta lämnas till förbränning i en avfalls- eller samförbränningsanläggning. Något undantag för sekundäravfall är i nuläget inte aktuellt, men regeringen avser att följa frågan om ett eventuellt undantag, särskilt med avseende på negativa konsekvenser för materialåtervinning.

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del avvisas regeringens förslag till skatt på avfallsförbränning. Även i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del och 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del avvisas regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser likt regeringen att en skatt på avfallsförbränning bör införas för att nå de nationella klimatmålen och en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. Utskottet utgår från att regeringen kommer att följa upp i vilken utsträckning skatten och dess utformning leder Sverige närmare sina mål på klimatområdet.

Motionsförslagen avstyrks.

Justerad skatt på drivmedel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att koldioxidskatt och energiskatt som tas ut på bensin och diesel bör sänkas.

Motionsförslagen om ändrade regler för koldioxidskatt och energiskatt avstyrks.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 4 (KD).

Propositionen

För att motverka ökade pumppriser på bensin och diesel som kan uppstå när inblandningen av biodrivmedel ökar till följd av reduktionsplikten och genom indexering av drivmedelsskatter 2020 föreslås att energiskatten på bensin och diesel sänks. Regeringen föreslår att skatten på koldioxid sänks, vilket medför att den generella skattenivån på fossilt kol upprätthålls även 2020 när andelen biodrivmedel i bensin och diesel är högre. Förslagen medför att skatten vid pump, utöver vad som följer av indexeringen med konsumentprisindex, inte höjs 2020.

Regeringen avser att under 2019 återkomma med ett förslag. Åtgärden bör genomföras den 1 januari 2020.

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del föreslås att skatten på bensin och diesel sänks med 1 krona per liter.

I partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att hela indexeringen på bensinskatten avskaffas. Motionärerna vill dessutom sänka skatten på diesel och bensin med 1 krona per liter och reformera reduktionsplikten. Vidare föreslår motionärerna att skatten på diesel för jord- och skogsbruksändamål sänks till dansk nivå.

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del föreslås att skattenedsättningen på diesel som används inom jordbruket utökas så att den totala skattenedsättningen utökas med 1 krona i förhållande till regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot de bedömningar som regeringen redovisar. Motionsförslagen avstyrks.

Skatt på energiproduktion

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att utjämna skattenivåerna för olika fordonstyper som drivs på el och om att ändra skatten på energiproduktion.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 3 (V).

Bakgrund

I november 2016 träffades en blocköverskridande ramöverenskommelse på energiområdet, den s.k. energiöverenskommelsen. De delar i energiöverenskommelsen som rör beskattning innebar att skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer avvecklas stegvis under en tvåårsperiod med start 2017, att fastighetsskatten för vattenkraftverk sänks stegvis till 0,5 procent av taxeringsvärdet under en fyraårsperiod med start samma år och att dessa skattenedsättningar finansieras genom en höjning av energiskatten på elektrisk kraft för hushåll och tjänsteföretag.

Regeringen föreslog i Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99) att energiskatt ska tas ut med 100 procent av den generella nivån för bränslen som förbrukas för framställning av värme i annan kraftvärmeproduktion än den som sker i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet. När sådan förbrukning sker inom EU:s system för handel med utsläppsätter (EU ETS) ska koldioxidskatt tas ut med 91 procent av den generella nivån. För förbrukning utanför EU ETS ska koldioxidskatt även fortsättningsvis tas ut

med 100 procent av den generella nivån. Regeringen bedömde att förslaget kan påskynda övergången till andra bränslen och att man avsåg att följa effekterna när det gäller kapacitetsförsörjningen i elsystemet. Riksdagen beslutade i enlighet med förslaget och ändringarna trädde i kraft den 1 augusti 2019.

Den politiska överenskommelse som ingåtts mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna innehåller bl.a. ambitionen att Sverige ska gå före på klimat- och miljöområdet och bli världens första fossilfria välfärdsland. Senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Enligt punkt 31 ska fossilfri laddning och tankning möjliggöras genom att infrastrukturen byggs ut, och enligt punkt 34 ska Sverige driva på för en klimatlag på EU-nivå.

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del föreslås att den höjda skatten på kraftvärme avskaffas. Motionärerna föreslår vidare att skattenivåerna för olika fordons-typer som drivs på el utjämnas.

I partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att höjningen av skatten på kraftvärmeverk återställs.

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del föreslår motionärerna att effektskatt på kärnkraftsreaktorer återförs med 7 000 kronor per megawatt och månad 2021 och 14 770 kronor per megawatt och månad 2022.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har uttalat att klimatarbetet är en av regeringens prioriterade frågor. Den politiska överenskommelse som ingåtts mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna innehåller ambitiösa mål om att stimulera fossilfria transporter. Utskottet utgår från att regeringen i samband med detta beaktar beskattningsnivåerna för olika eldrivna transporter.

Utskottet delar regeringens bedömning att den avskaffade nedsättningen av energiskatten och den höjda koldioxidskatten för värmeproduktion i kraftvärmeverk kan påskynda övergången till andra bränslen.

Som en del av den blocköverskridande överenskommelsen 2016 har riksdagen bl.a. ställt sig bakom regeringens förslag om att fasa ut skatten på termisk effekt i kärnkraftverk. Utskottet ser i dag ingen anledning att tillstyrka en ändring av detta beslut.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionsförslagen på detta område.

Övriga miljöskatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker förslagen om att avskaffa bonus–malus-systemet för personbilar respektive flygskatten och om att införa beskattning av konstgödsel.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 3 (V).

Bakgrund

Den 1 juli 2018 infördes ett bonus–malus-system för nya lätta fordon. Huvudmotivet är att öka andelen miljöanpassade fordon med lägre koldioxidutsläpp, och bonus–malus-systemet kan enligt regeringen komplettera de mer generellt verkande drivmedelsskatterna och bidra till att minska transportsektorns oljeberoende och klimatpåverkan. I den politiska överenskommelse som träffats av Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna (januariavtalet) anförts bl.a. att ekonomiska styrmedel ska användas för att ställa om samhället i miljövänlig riktning och att klimatbonusar och klimatavgifter på personbilar ska förstärkas och förenklas i budgetpropositionen för 2021 (punkt 35).

En punktskatt på flygresor infördes den 1 april 2018. Skatten har utformats som en skatt på kommersiella flygresor som ska betalas för passagerare som reser från en flygplats i Sverige i ett flygplan som är godkänt för fler än tio passagerare. Skatt ska inte betalas för barn under två år eller för passagerare som på grund av teknisk störning, väderförhållanden eller någon annan oförutsedd händelse inte har nått destinationsflygplatsen och som medföljer vid förnyad avgång, flygande personal som är i tjänst under flygningen samt transit- och transferpassagerare. Det flygföretag som utför flygningen ska vara skattskyldigt. Skyldighet att betala skatt ska inträda när flygplanet lyfter från en flygplats i Sverige. Skatten ska tas ut med olika nivåer beroende på om passageraren reser till en slutdestination i ett land som ligger helt inom Europa, helt eller delvis i en annan världsdel än Europa med ett avstånd om högst 6 000 kilometer från Arlanda flygplats eller i en annan världsdel än Europa med ett avstånd längre än 6 000 kilometer från Arlanda flygplats. Vidare ska det göras en årlig omräkning av skattesatserna för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår grundad på faktiska förändringar i konsumentprisindex.

Riksdagen biföll den 12 december 2018, vid behandlingen av regeringens förslag i proposition 2018/19:1 Förslag till statens budget för 2019, finansplan och skattefrågor två reservationer till finansutskottets förslag till riksdagsbeslut. Riksdagen tillkännagav för regeringen sin mening att regeringen skulle återkomma med ett förslag om att flygskatten avskaffas från den 1 juli 2019.

I januariavtalet anförs (punkt 32) att flygets klimatpåverkan ska minska, att krav på obligatorisk inblandning av förnybart bränsle ska införas och att ett förslag om miljöstyrande start- och landningsavgifter ska tas fram. När ett system för flygbränsleskatt finns på plats bör det ersätta dagens biljettskatt på flyget. Vidare har partierna i avtalet enats om att förstärka insatser för den biologiska mångfalden (punkt 39).

Skatten på gödselmedel slopades den 1 januari 2010 (bet. 2009/10:FiU1 och bet. 2009/10:SkU21). Beskattningen av handelsgödselkväve bedömdes ha haft liten påverkan på användningen inom jordbruket eftersom prisförändringar på gödselmedel påverkar användandet relativt lite.

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del föreslås att flygskatten avskaffas.

Även i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att flygskatten avskaffas. Motionärerna föreslår även att bonus–malus-systemet för personbilar avskaffas.

I partimotion 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 5 i denna del föreslås att en beskattning av konstgödsel införs i likhet med den som avskaffades 2009, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve.

Utskottets ställningstagande

För att öka andelen miljöanpassade fordon med lägre koldioxidutsläpp per kilometer och minska vägtrafikens klimatpåverkan antog riksdagen i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 ett bonus–malus-system. Systemet trädde i kraft den 1 juli 2018 och innebär att miljöanpassade fordon med relativt låga utsläpp av koldioxid premieras vid inköpstillfället genom en bonus, medan fordon med relativt höga utsläpp av koldioxid belastas med en högre fordonsskatt. Utskottet ser inte något skäl att ompröva beslutet om att införa bonus–malus-systemet

Riksdagen beslutade i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2018 att den 1 april 2018 införa en punktskatt på flygresor. Utskottet uttalade då att även flyget i större utsträckning ska bära sina egna klimatkostnader och att det är nödvändigt med styrmedel som uppmuntrar konsumenterna att välja mer miljövänliga alternativ som kan leda till minskade koldioxidutsläpp, mindre klimatpåverkan och en ökad möjlighet att uppnå målen i det klimatpolitiska ramverket. Utskottet vidhåller sitt ställningstagande och är inte nu berett att tillstyrka förslag om flygskattens avskaffande.

Utskottet konstaterar att i den sakpolitiska överenskommelse som ingåtts mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna betonas att ekonomiska styrmedel ska användas för att ställa om samhället i miljövänlig riktning och att förstärkta insatser ska vidtas för den

biologiska mångfalden. Mot denna bakgrund är inte utskottet nu berett att förorda en ny skatt på konstgödsel.

Utskottet avstyrker motionsförslagen.

Sänkt reklamskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om sänkt reklamskatt.

Motionsförslaget om att avskaffa reklamskatten för ideella föreningar avstyrks.

Jämför avvikande mening 4 (KD).

Bakgrund

I betänkandet Avskaffa reklamskatten! (SOU 1997:53) föreslog 1996 års reklamskatteutredning ett avskaffande av lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam. Regeringen uttalade i proposition 1997/98:150 att man ansåg att reklamskatten borde avskaffas. Det konstaterades dock att det vid det tillfället saknades förutsättningar att finansiera ett totalt avskaffande av reklamskatten. Eftersom regeringen ansåg att det fanns särskilt allvarliga problem när det gällde beskattningen av reklamtrycksaker föreslogs ett avskaffande av skatten i denna del. Reklamskatten på reklamtrycksaker avskaffades den 1 januari 1999. Riksdagen tillkännagav 2002 som sin mening att reklamskatten borde avvecklas och att frågan, med beaktande av de budgetpolitiska målen, borde prioriteras vid kommande budgetberedning (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 2001/02:201). Sedan 2002 har frågan tagits upp i det årliga budgetarbetet. Ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten togs 2006 och 2008.

Propositionen

Regeringen föreslår (punkt 16) att skattesatsen för annonser och reklam sänks från 7,65 procent till 6,9 procent. Gränsen för redovisningsskyldighet för reklamskatt höjs från 60 000 kronor till 100 000 kronor för ett beskattningsår. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2020.

Motionen

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del föreslås att reklamskatten för ideella föreningar avskaffas. Motionärerna anför att det stärker föreningslivet och skapar större förutsättningar för föreningar att fokusera resurserna på kärnverksamheten som ofta kommer barn, unga och äldre till del.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen tillkännagav redan 2002 att reklamskatten borde avskaffas, och regeringen har uttalat att man delar riksdagens uppfattning i frågan. När det gäller möjligheten att stegvis påbörja processen med att avveckla reklamskatten för dagspressen tillkännagav riksdagen i maj 2015 att finansieringen av avvecklingen bör genomföras på det sätt som regeringen anser är möjligt och lämpligt.

Utskottet konstaterar att regeringens förslag är i linje med riksdagens tillkännagivanden och tillstyrker förslaget. Utskottet anser samtidigt att ett förslag om att nu avskaffa reklamskatten för ideella föreningar är obehövligt varför motionsförslaget avstyrks.

Skatt på plastbärkassar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att en skatt på plastbärkassar bör genomföras.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att inte införa en skatt på plastbärkassar.

Jämför avvikande mening 1 (M).

Propositionen

Regeringen bedömer att en skatt på plastbärkassar bör införas. Skatten bör kunna tas ut fr.o.m. den 1 maj 2020. Enligt statistik från Naturvårdsverket omsattes totalt 1 020 miljoner tunna (vägg tjocklek under 50 mikrometer) och 67 miljoner tjocka plastbärkassar på den svenska marknaden 2018. Den nuvarande förbrukningsnivån leder till ett ineffektivt utnyttjande av resurser och betydande nedskräpning, som i sin tur leder till spridning av mikroplaster i naturen. Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (förpackningsdirektivet) ska Sverige vidta åtgärder för att säkerställa att den årliga förbrukningsnivån inte överskrider 40 tunna plastbärkassar per person senast den 31 december 2025. Regeringen bedömer att Sverige utan ytterligare styrmedel inte kommer att klara de kvantitativa mål som följer av förpackningsdirektivet. Det lämpligaste styrmedlet för att minska förbrukningen av plastbärkassar är enligt regeringen en punktskatt. Skatten bör tas ut av den som yrkesmässigt tillverkar, för in eller importerar plastkassar avsedda för att konsumenter inom handeln ska kunna packa eller bära varor. Plastbärkassar avsedda för varaktigt bruk bör dock inte omfattas av skatten. Från skattskyldighet bör undantas införsel, mottagande och import som sker med maximalt 40 plastbärkassar per tillfälle. Det bör vidare införas ett system med

godkända lagerhållare som får uppskjuten beskattning i likhet med annan punktskattelagstiftning.

Skattenivån bör vara så hög att den bidrar till att Sverige når det kvantitativa mål som följer av förpackningsdirektivet. Skatten bör därför uppgå till 3 kronor per plastbärkasse. Vissa mindre och tunnare påsar av sådan typ som huvudsakligen används inom dagligvaruhandeln för att konsumenter ska kunna förpacka livsmedel i lösvikt bör dock omfattas av en lägre skattesats. För plastbärkassar med en vägg tjocklek som understiger 15 mikrometer och en volym som inte överstiger 5 liter bör skatten därför uppgå till 30 öre per plastbärkasse.

Motionen

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del avvisas regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att Sverige inte kommer att klara de kvantitativa mål som följer av förpackningsdirektivet utan ytterligare styrmedel och att det lämpligaste styrmedlet för att minska förbrukningen av plastbärkassar är en punktskatt.

Motionsförslaget avstyrks.

Kemikalieskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att det bör tas fram förslag på hur undantaget för utländska säljare när det gäller kemikalieskatten kan förändras.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att på annat sätt förändra kemikalieskatten.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 4 (KD).

Bakgrund

Lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik trädde i kraft den 1 april 2017. Syftet med skatten är att minska tillförseln av farliga ämnen till människors hemmiljö. Skatten är konstruerad så att samtliga varor inom bestämda kategorier är skattepliktiga, men det finns möjligheter till avdrag. Vilka varor som omfattas avgränsas genom tulltaxans indelning i KN-nummer. Varor som omfattas av skatten är elektronik som vanligtvis förekommer i människors hemmiljö, t.ex. datorer, telefoner, vitvaror och tv-apparater. Den skattskyldige får delvis göra avdrag för skatten om vissa listade

grupper av ämnen inte förekommer i varan. Skattskyldig är den som yrkesmässigt tillverkar skattepliktiga varor i Sverige, yrkesmässigt låter föra in eller tar emot skattepliktiga varor från något annat EU-land eller yrkesmässigt importerar skattepliktiga varor. Skatten tas ut med 8 kronor per kilo för vitvaror och med 120 kronor per kilo för övrig elektronik. Maximalt skattebelopp är 320 kronor per vara.

Propositionen

I lagen (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik är i dag försäljning från utländska säljare direkt till svenska konsumenter undantagen beskattning om vissa krav uppfylls. I propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99) angavs att det är angeläget att skatt tas ut även vid de aktuella försäljningarna och att det framöver bör övervägas om och i vilken utsträckning detta är möjligt. Undantaget motiverades vid införandet av skatten främst med de stora praktiska problemen med att upprätthålla en fungerande beskattning i dessa situationer. Undantaget har kritiserats av bl.a. flera branschorganisationer och företag. Det har även inkommit en anmälan från en branschorganisation till Europeiska kommissionen om att undantaget skulle kunna utgöra otillåtet statsstöd. Regeringens bedömning är att undantaget inte utgör otillåtet statsstöd, men regeringen har förståelse för de principiella invändningarna mot att utländska handlare i dessa fall beskattas annorlunda än svenska och anser fortfarande att det är angeläget att skatt tas ut även vid de aktuella försäljningarna. Under 2019 kommer därför en promemoria med förslag på hur en sådan förändring kan utformas att tas fram.

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del föreslås att kemikalieskatten avskaffas. Samma förslag lämnas i partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del.

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del anförs att kemikalieskatten inte bör höjas från nuvarande nivåer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att förslag bör tas fram på hur undantaget för utländska säljare när det gäller kemikalieskatten kan förändras.

Utskottet finner nu inte skäl att på andra sätt förändra kemikalieskatten och avstyrker därför motionsförslagen.

E-handelspaket för mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att ändrade mervärdesskatte-regler för e-handel mellan företag och konsumenter, det andra steget i det s.k. e-handelspaketet bör införas den 1 januari 2021.

Propositionen

Europeiska unionens råd kom i december 2017 och i mars 2019 överens om ändrade mervärdesskatte regler för e-handel mellan företag och konsumenter, det s.k. e-handelspaketet. Förslagen innebär ändringar i bl.a. direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet), som ska vara genomförda av medlemsstaterna i två steg, den 1 januari 2019 och den 1 januari 2021.

Det första steget i e-handelspaketet är redan genomfört i svensk rätt. Ändringarna i det andra steget innebär bl.a. att undantaget från mervärdesskatt vid import av försändelser med lågt värde slopas. Vidare blir elektroniska marknadsplatser (plattformar) i vissa fall skattskyldiga för mervärdesskatt för försäljning av varor från säljare i ett tredjeland som görs via plattformen. Den särskilda ordningen för redovisning och betalning av mervärdesskatt (mini-one-stop shop) som i dag gäller för elektroniska tjänster utökas till att gälla för alla tjänster och för vissa omsättningar av varor. Slutligen slopas den nuvarande omsättningströskeln för distansförsäljning av varor från andra EU-länder. I stället ska den EU-gemensamma tröskel som gäller för bestämmande av beskattningsland för elektroniska tjänster även gälla för unionsintern distansförsäljning av varor. Finansdepartementet remitterade i juni 2019 ett förslag om det andra steget i e-handelspaketet.

Regeringen avser att i början av 2020 lämna ett förslag till lagstiftning. Förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot regeringens bedömning.

Övriga förslag på mervärdesskatteområdet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om ändrade mervärdesskatte-regler.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD) och 4 (KD).

Motionerna

I partimotion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) yrkande 5 i denna del föreslås att den reducerade momsen höjs från 12 procent till 15 procent samtidigt som den sänkta momsen på mindre reparation och naturguider återställs.

I partimotion 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 5 i denna del föreslås att momsen på restaurang- och cateringtjänster och på burkar och flaskor återställs till ordinarie momssats om 25 procent.

I partimotion 2019/20:3341 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkande 5 i denna del föreslås höjd moms på 1 procentenhet för alla momssatser. Motionärerna föreslår även att möjligheten till gruppregistrering av momsen slopas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner i dag inte skäl att föreslå ändringar av skattesatserna på mervärdesskatteområdet eller att möjligheten till gruppregistrering slopas.

Motionerna avstyrks.

Offentliga sektorns skatteintäkter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens inkomstberäkning för 2020 och preliminära inkomstberäkningar för 2021 och 2022 och avstyrker motionsförslagen om att godkänna Moderaternas, Sverigedemokraternas, Vänsterpartiets respektive Kristdemokraternas inkomstberäkningar.

Jämför avvikande mening 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Propositionen

Regeringen föreslår (punkt 3 och 4) att riksdagen godkänner den beräkning av statsbudgetens inkomster för 2020 som regeringen redovisar och de preliminära inkomstberäkningar som regeringen redovisar för 2021 och 2022.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna föreslår i sina partimotioner att riksdagen godkänner den inkomstberäkning som redovisas i respektive motion. Sådana yrkanden framställs i partimotionerna 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkandena 5 och 6, 2019/20:2682 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4, 2019/20:2915 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 3 och 4 samt 2019/20:2915 av Ebba Busch Thor m.fl. (KD) yrkandena 5 och 6.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i de föregående avsnitten tillstyrkt regeringens förslag och godtagit de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisat. Utskottet tillstyrker att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2020 och de preliminära beräkningarna av statsbudgetens inkomster för 2021 och 2022 godkänns. Oppositionspartiernas inkomstberäkningar avstyrks.

Stockholm den 5 november 2019

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Hillevi Larsson (S), Helena Bouyeng (M), Eric Westroth (SD), Peter Persson (S), Tony Haddou (V), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Joar Forssell (L), Rebecka Le Moine (MP), Kjell Jansson (M) och Anne Oskarsson (SD).

Avvikande meningar

1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (M)

Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M) anför:

Moderaterna vill fortsätta att sänka skatten för dem som arbetar. Vi gör det för att det är rätt; det ökar sysselsättningen och vi gör det för att det är rättvist; ansträngning ska löna sig. De samlade skatterna i Sverige är fortsatt höga för personer med låga inkomster; för ensamstående är de bland de högsta inom OECD. Skatterna behöver därför bli lägre särskilt för dem med låga inkomster. Såväl svenska som internationella erfarenheter visar att en politik som gör det mer lönsamt att arbeta är viktig för att varaktigt höja sysselsättningen och minska frånavar på arbetsmarknaden. Moderaterna föreslår en förstärkning av jobbskatteavdraget som innebär sänkt skatt för alla som jobbar, men som blir särskilt märkbar för dem som tar steget in på arbetsmarknaden från utanförskap. Alla som tjänar över 13 000 kronor per månad får en skatte-sänkning som motsvarar 3 200 kronor per år.

En viktig del i att öka tillväxten är att fler ska jobba mer och att fler ska utbilda sig för att kunna ta högkvalificerade jobb. I förlängningen krävs det också att fler människor arbetar fler timmar för att finansiera välfärden. Höga marginalskatter minskar drivkraften att utbilda sig och att arbeta mer. Att värnskatten nu avskaffas är välkommet men det behöver göras mer för att ”hälften kvar” ska vara en princip som gäller alla. I dag betalar stora grupper mer än hälften av en löneökning i skatt och det vill Moderaterna ändra på. Därför föreslår vi nu att nivån på den statliga inkomstskatten trappas ned med en procent per år under perioden 2020–2022. Det är ett första steg inom ramen för Moderaternas skattereform så att den som betalar en genomsnittlig skattesats inte ska betala mer än hälften av en löneökning i skatt.

I den här budgetmotionen prioriterar Moderaterna det som är viktigast för Sverige. Det handlar bl.a. om att stärka sammanhållningen i Sverige. Framtidsutmaningar ska vi tackla tillsammans, inte var och en för sig. Vissa tar tunnelbanan till jobbet – andra bilen. Om Sverige ska hålla ihop måste alla ha råd att transportera sig. Vår budget innebär att priset på bensin och diesel sänks med 1 krona vid pumpen nästa år. Höjda drivmedelsskatter, ny flygskatt och hot om en lastbilsskatt är några exempel på förslag som drabbar eller riskerar att drabba inte minst landsbygden. Moderaterna vill avskaffa flygskatten.

Lika viktig är sammanhållningen mellan generationer. Och alla pensionärer som varit med och byggt Sverige – inte bara de med högst pensioner – förtjänar sänkt skatt. Det ska löna sig att ha arbetat. Alla som har bidragit till att bygga upp landet ska kunna gå i pension trygga i att den pension man får behålla efter

skatt kommer att vara tillräcklig. Därför vill Moderaterna stärka alla pensionärsers ekonomi. Den skattesänkning som vi föreslår innebär att den som har en pension på 13 000 kronor i månaden får en skattesänkning på 270 kronor per månad. Vi sänker därmed skatten dubbelt så mycket och för dubbelt så många pensionärer som regeringen.

Skattesystemet behöver inte fler särlösningar, som regeringen och stödpartierna nu föreslagit. Vad som behövs är i stället en skattereform som utgår från samhällsproblemen och syftar till att förenkla för företag att skapa fler jobb, öka tillväxten och värna sammanhållningen. I budgetmotionen tar vi ytterligare steg i skattereformen där skatt på arbete växlas mot skatt på konsumtion och konsumtionslån.

Rätt utformad har en skattereform betydande positiva dynamiska effekter, alltså högre skatteintäkter till följd av att fler jobbar, fler arbetade timmar och en högre tillväxt. Ska vi lösa de utmaningar vi står inför behöver skattetrycket sänkas.

Bolagsskatter och kapitalskatter måste vara konkurrenskraftiga och uppmuntra till investeringar i Sverige. Villkoren för att starta, växa och expandera måste då vara goda. Fler ska våga lämna trygga och välbetalda jobb för att starta företag. Vi vill också undersöka hur ett svenskt ägande kan värnas och stärkas, eftersom nyare forskning allt tydligare visar att det spelar roll vem som äger företagen och var dessa ägare hör hemma. Vi behöver också mindre av särlösningar och ett enklare skattesystem. Skattereformen ska också underlätta för ökad tillgång till bostäder. Problemen på bostadsmarknaden och bristen på bostäder beror inte i huvudsak på skattesystemet men skatterna utgör en del av lösningen.

Svenska företag vittnar om problem med rekrytering och tillgång till kapital i framför allt tidiga faser. Därför är det centralt att se över hur investeringar och företagande kan löna sig bättre i Sverige. För snabbväxande globala bolag krävs också bättre villkor för internationella rekryteringar. Därför vill Moderaterna se över hur bättre regler för personaloptioner i tillväxtföretag kan införas.

En annan kritisk faktor för att möjliggöra investeringar i Sverige är tillgången på kompetens. För ett litet men teknologiskt avancerat land som Sverige kommer det inte vara möjligt att all den kompetensen ska utbildas i Sverige. Då krävs det att Sverige är ett attraktivt land för högutbildade personer att flytta till. Att Sverige har världens högsta marginalskafter på höga inkomster blir då ett problem. Moderaterna vill sänka skatterna på arbete generellt, men för att kunna gå snabbt fram vill vi också göra expertskatten mer konkurrenskraftig och mer i linje med liknande länder, såsom Danmark.

I den här budgetmotionen tar vi de första stegen genom att föreslå höjt bolånetak för att fler ska få möjlighet att köpa sin första bostad och att gradvis slopa ränteavdragen för lån utan säkerhet för att stärka den finansiella stabiliteten.

I dag finns det nedsättningar av energiskatten för vissa typer av elanvändning men inte för annan, liknande användning. Exempelvis har

spårbunden trafik som drivs på el nedsatt elskatt, medan eldrivna fordon som inte är spårbunden, såsom elbussar och ellastbilar, inte har det. På samma sätt har större skepp inom den yrkesmässiga sjöfarten lägre skatt på landström. Dessa skillnader bör tas bort genom att elbussar och ellastbilar liksom batteridrivna fartyg och elhybrider också ges lägre skatt. Moderaterna vill att skattenivåerna för olika fordonstyper som drivs på el utjämnas.

Moderaterna säger nej till skatter på elektronik och kläder, liksom till flygskatt och höjda drivmedelsskatter. Moderaterna anser också att man bör vara försiktig med att finansiera alltför stora delar av skattereformen med höjda miljöskatter, eftersom skattebaserna minskar om skatterna fungerar som det är tänkt och leder till omställning.

Moderaterna vill fortfarande ha ett skattesystem som omfördelar men fördelningsprofilen får inte bli överordnad möjligheterna att åtgärda samhällsproblem.

Förutom att minska skattetrycket generellt ska legitimiteten också förbättras genom att rättssäkerheten inom skatteområdet stärks. Inriktningen för denna del av skattereformen är att öka förutsägbarheten inte minst för företag och stärka den enskildes ställning i förhållande till Skatteverket. Samtidigt får inte fusket med skattemedel underlättas.

I regeringens vårändringsbudget 2019 infördes en höjning av skatten på kraftvärme genom att ta bort skattenedsättningen av energiskatt och samtidigt höja koldioxidskatten för fossila bränslen som används för att producera värme i kraftvärmeverk. Kraftvärmeanläggningar meddelade redan innan skatten infördes att de tvingas lägga ned sina verksamheter. En tidigarelagd stängning av dessa kraftvärmeanläggningar förvärrar den redan akuta effektsituationen. Minskad elproduktion i svenska kraftvärmeanläggningar riskerar därigenom att medföra ökad import av elkraft som producerats med fossila bränslen i andra länder. Moderaterna vill att den höjda skatten på kraftvärme avskaffas.

Moderaterna vill gradvis avskaffa ränteavdragen för lån utan säkerhet.

Moderaterna föreslår vidare att fastighetsskatten på obebyggd tomtmark ska höjas från 0,4 procent till 3 procent.

Sverige har en omfattande basindustri med gruvnäring, stålindustri, cementproduktion, kemiindustri samt massa- och pappersindustri. Industrin har kommit långt i klimathänseende och är ett globalt föredöme. Basindustrin måste dock precis som alla andra sektorer minska sina utsläpp. Moderaterna vill därför införa ett klimatskatteavdrag för basindustri som investerar i teknik som kan minska eller helt eliminera utsläppen.

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (SD)

Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD) anför:

Sverigedemokraternas målsättning är att löntagarna ska behålla så mycket som möjligt av sin lön, givet att samhällskontraktet kan säkras och välfärdsstaten upprätthållas. Det är inget självändamål att behålla värnskatten för all framtid;

frågan är snarare i vilken ordning man ska genomföra reformer, när det ekonomiska utrymmet är begränsat. För den som står på tröskeln till arbetsmarknaden kan lägre skatt på arbete innebära ett extra incitament att utbilda sig, söka ett arbete eller på annat sätt anstränga sig extra för att ta steget från bidrag till självförsörjning. Ekonomisk politik innebär prioriteringar, och för 2020 prioriterar Sverigedemokraterna därför skattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare och ytterligare sänkt skatt för pensionärer framför ett slopande av värnskatten.

Vi vill införa ett nytt jobbskatteavdrag för såväl tjänste- som pensionsinkomster på motsvarande 10 miljarder kronor. Skillnaden i beskattning av inkomst av tjänst och pension avskaffas helt. Löntagare och pensionärer ska inte ska beskattas mer än vad som är absolut nödvändigt. Ett större skatteavdrag för såväl tjänste- som pensionsinkomster skulle enligt Sverigedemokraternas förslag radera ut de återstående skillnaderna i beskattning mellan löntagare och pensionärer och samtidigt sänka skatten för alla inkomstgrupper. Sänkt skatt för i synnerhet låginkomsttagare skulle med stor sannolikhet dessutom leda till ökad sysselsättning. För potentiella nya arbetstagare utgör sänkt skatt på arbete ett extra incitament att komma in på arbetsmarknaden, vilket skulle mildra effekterna av en lågkonjunktur.

Sverigedemokraterna anser att milersättningen för privat bil i tjänsten bör höjas till 23,50 kronor per mil. Vi menar att beloppet har urholkats och dessutom har skatten på drivmedel ökat. Sverigedemokraterna motsätter sig de förändringar av befintligt reseavdrag som föreslagits i januariöverenskommelsen.

Vi anser att den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta ska återställas till 20 procent. Boende i utlandet som är skattskyldiga i Sverige behöver ofta betala privat vårdförsäkring, beroende på vilket land de bor i, samtidigt som de inte nyttjar svensk välfärd i någon större utsträckning.

En ökad beskattning på privat sjukvård kan medföra att allt fler väljer att ställa sig i de ordinarie vårdköerna och på så sätt ytterligare belasta den redan problemfyllda offentliga vården med längre väntetider. Sverigedemokraterna anser därför att förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar ska avskaffas.

Ränteavdragen är problematiska eftersom staten subventionerar lånande samtidigt som beskattningen av sparande har höjts i två steg. Ränteavdragen bidrar samtidigt till att öka den finansiella stabiliteten eftersom det allt annat lika blir mer förmånligt att låna. Ränteavdragen behöver därför successivt avvecklas. Sverigedemokraterna föreslår därför att en utfasning av ränteavdragen med 1 procentenhet per år under fem års tid under perioden 2021–2025, ska påbörjas.

Många som i dag sparar i investeringssparkonto gör det som ett pensionssparande, vilket bör uppmuntras med förmånliga skattevillkor. Sverigedemokraterna föreslår därför att skatten på investeringssparkonton och kapitalförsäkringar ska återställas till nivån före regeringens senaste höjning från 0,75 till 1,0 procent.

Sverigedemokraterna förslår vidare att det ska införas en allemanspension utan avdragsrätt vid insättningar, men med en låg schablonbeskattning. Varje individ ska kunna sätta av upp till ett prisbasbelopp för varje inkomstår med tidigast möjliga uttag vid 55 års ålder. Schablonbeskattningen ska uppgå till 15 procent av föregående års statslåneränta.

Fastighetsavgiften på småhus som används som permanentbostad är begränsad för grupper som är ekonomiskt utsatta. Sverigedemokraterna föreslår därför att taket på fastighetsavgiften för småhus ska sänkas från 4 till 3 procent av inkomsten även för pensionärer och utsatta grupper.

Sverigedemokraterna föreslår vidare att den kommunala fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas genom att dessa bostäder klassificeras som elevhem.

När stor bostadsbrist råder tenderar informella andrahandsmarknader och mer eller mindre tvivelaktiga överenskommelser att uppstå. Laglig andrahandsuthyrning är då att föredra. Sverigedemokraterna föreslår därför att schablonavdraget för andrahandsuthyrning ska höjas från 40 000 kronor till 60 000 kronor per år.

Sverigedemokraterna motsätter sig införandet av en skatt på avfallsförbränning, främst för att den inte på vare sig ett kostnadseffektivt eller verkningsfullt sätt styr mot en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. Tidigare skatter på avfallsförbränning har inte gett de effekter som varit önskvärda utan i praktiken endast lett till ytterligare en pålaga på hushållen.

Sverigedemokraterna motsätter sig hela indexuppräknningen av skatten på bensin och diesel under budgetperioden. Sverigedemokraterna motsätter sig varje höjning av skatten på bensin och diesel under budgetperioden och finansierar dessutom en skattesänkning om 1 krona per liter bränsle. Det är 1,13 krona per liter lägre än regeringens förslag och skillnaden ökar under budgetperioden.

Sverigedemokraterna förespråkar också en lägre reduktionsplikt, 5 procent för diesel och 2 procent för bensin, jämfört med regeringens 21 procent för diesel och 4,1 procent för bensin. Detta banar väg för ett starkare miljöfokus med högre krav, så att man kan fortsätta att använda inhemskt producerade biodrivmedel med hög miljöprestanda, medan miljömässigt sämre, importerade alternativ kan exkluderas från den svenska drivmedelsmarknaden. Samtidigt slopas samtliga skattenedsättningar för biodrivmedel, och beskattningen för diesel med miljöklass 1 och diesel med miljöklass 3 likställs, vilket är budgetförstärkande åtgärder.

Det finns inga belägg för att plastpåsar som används i Sverige skulle utgöra en mätbar del av den globala problematiken med plast i haven. Sverigedemokraterna säger nej till en skatt på plastpåsar.

Regeringens tidigare skattehöjning för kraftvärme slår mot industrin och elkonsumenterna. Sverigedemokraterna anser att skattehöjningen bör slopas.

Vi anser också att bonus–malus-systemet för personbilar bör avskaffas.

Kemikalieskatten har medfört att vart tionde köp har flyttats från svenska butiker till utländska webbplatser. Kemikalieskatten är alltså skadlig för

näringslivet och leder till lägre intäkter och svagare förutsättningar för industriell utveckling och detaljhandel i Sverige. Sverigedemokraterna vill därför avskaffa kemikalieskatten.

Ordinarie momsats i Sverige är 25 procent, men flertalet varor och tjänster har nedsatta momsattser, till antingen 12 eller 6 procent. Därtill är vissa varor och tjänster helt momsbefriade. Många momsnedläggningar verkar som ett riktat branschstöd, vilket är negativt ur perspektiven samhällsekonomisk effektivitet och rättvisa. Vi föreslår i denna budget att momsen på restaurang- och cateringtjänster och på burkar och flaskor återställs till ordinarie momsatt om 25 procent.

3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (V)

Tony Haddou (V) anför:

Vänsterpartiet föreslår sänkt skatt för alla inkomster upp till 40 000 kronor per månad. Vi anser att en viktig princip bör vara att lika inkomster ska beskattas lika. Denna princip slogs sönder av Alliansen i och med införandet av de olika jobbskatteavdragen. I denna motion tar Vänsterpartiet stora steg mot att återupprätta principen om lika skatt vid lika inkomst. För nästa år tar vi bort hela skatteflyktan för personer med sjuk- och aktivitetsersättning och för 2021 och framåt tar vi bort hela skatteflyktan på inkomster från a-kassan, sjukpenningen och föräldrapenningen.

I budgetpropositionen avsätter regeringen 4,3 miljarder kronor för att ta bort skatteflyktan för ålderspensionärer med inkomster över 17 500 kronor i månaden upp till det femte jobbskatteavdraget (dvs. exklusive den nya skatteflykta som uppstod i och med M/KD-budgetens sjätte jobbskatteavdrag). Vänsterpartiet använder i stället dessa pengar för att ta bort hela skatteflyktan för ålderspensionärer med inkomster upp till 35 000 kronor i månaden.

Vänsterpartiet avvisar regeringens skattesänkningar för höginkomsttagare, dvs. sloandet av den s.k. värnskatten. Vi föreslår därtill att jobbskatteavdraget börjar trappas av på inkomster över 40 000 kronor i månaden och att skiktgränsen för statlig skatt räknas upp i något långsammare takt än vad regeringen föreslår.

Vänsterpartiet föreslår att en skattereduktion på 25 procent för fackföreningsavgifter införs. En skattereduktion för fackföreningsavgift sänker kostnaden för fackligt medlemskap och gör det möjligt för fler att gå med i facket, vilket kan leda till högre organisationsgrad och en högre facklig närvaro. Därmed kan man stärka den svenska arbetsmarknadsmodellen, som historiskt tjänat såväl löntagarkollektivet som samhällsekonomi väl. Av samma skäl bör en skattereduktion på 25 procent för avgifter till arbetslöshetskassorna införas.

Ränteavdragen har bidragit till att blåsa upp bostadspriserna och har dessutom en tveksam fördelningsprofil. Vänsterpartiet föreslår därför att ränteavdragen trappas ned till 28 procent 2020 och till 26 respektive 25 procent

för 2021 och 2022. Vänsterpartiet föreslår också att avdragsrätten för ränteutgifter ska begränsas till maximalt 100 000 kronor, dvs. att avdragsrätten för ränteutgifter därutöver ska avskaffas.

En viktig förklaring till den ökade ojämlikheten i Sverige är kapitalinkomsternas ökade betydelse och dess ojämna fördelning. Normal-skattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, vilket är klart under den högsta skattesatsen för arbetsinkomster. Vänsterpartiet föreslår därför att skatten på stora aktieutdelningar och kapitalvinster på värdepappersförsäljning ska höjas till ett intervall om 32–40 procent på utdelningar och vinster fr.o.m. 75 000 kronor.

I likhet med vad som gäller i många andra OECD-länder föreslår Vänsterpartiet att en arvs- och gåvoskatt ska införas i Sverige. Förslaget innebär ett fribelopp på 3 miljoner kronor, dvs. arvs- och gåvobelopp upp till den gränsen ska inte beskattas.

För att minska ojämlikheten och få in pengar till nödvändiga reformer föreslår Vänsterpartiet vidare att en ny förmögenhetsskatt ska införas i Sverige. Förmögenhetsskatten ska gälla på hushållsnivå och appliceras på hushållets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheter under 6 miljoner kronor ska undantas från skatt. Följande gränsvärden föreslås: för 6–10 miljoner kronor en skattesats om 1 procent, för 10–15 miljoner kronor en skattesats om 2 procent och från 15 miljoner kronor och uppåt en skattesats om 3 procent.

Dagens kommunala fastighetsavgift är djupt orättvis. Därför bör marknadsvärdet tillåtas slå igenom mer i beskattningen av ägda bostäder än vad det gör i dag. Vänsterpartiet vill därför komplettera den kommunala fastighetsavgiften med en statlig fastighetsskatt på 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 4 miljoner kronor. Vänsterpartiet föreslår också att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla.

Bankerna, särskilt storbankerna, drar nytta av såväl explicita som implicita garantier från staten. Därtill har bankerna särskilt gynnats av de olika sänkningarna av bolagsskatten under de senaste 10 åren. Vänsterpartiet föreslår därför att en bankskatt ska införas i Sverige fr.o.m. 2021.

Den svenska bolagsskatten ligger under OECD-snittet på 23,4 procent. De svenska avskrivningsreglerna är dessutom mycket förmånliga i ett internationellt perspektiv. Vänsterpartiet föreslår därför att bolagsskatten ska höjas och återgå till 22 procent.

Av fördelningpolitiska skäl föreslår Vänsterpartiet att investeraravdraget ska avskaffas.

Vi i Vänsterpartiet har en positiv syn på ideell verksamhet som vi menar utvecklar demokratin. Men vi anser att väl fungerande statliga och kommunala stöd till ideella organisationer är ett mer demokratiskt sätt att stödja denna sektor än skattereduktioner för enskilda givare. Vi vill därför avskaffa skattereduktionen för gåvor.

Användning av konstgödsel, dvs. gödsel framställt genom industriella processer, bidrar till övergödningen och ger upphov till utsläpp av växthusgaser. Det finns därför starka skäl att begränsa användningen av handelsgödsel. Sverige hade skatt på konstgödsel under 25 år men detta avskaffades plötsligt av den borgerliga regeringen 2009. Vänsterpartiet föreslår att en beskattning av konstgödsel i likhet med den som avskaffades 2009 införs, men med en något högre beskattning på kvävekomponenten för att minska läckaget av kväve. Skattesatsen på kväve höjs med 10 procent i vårt förslag jämfört med den gamla skatten.

4. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2020 (KD)

Hampus Hagman (KD) anför:

Kristdemokraterna föreslår en bred skattesänkning för alla hushåll. För att göra det mer lönsamt att arbeta och att ha arbetat är skattesänkningen konstruerad så att de som jobbar och de som är pensionärer får dubbelt så stor skattelättnad som de som har socialförsäkringsinkomster. Personer med arbetsinkomster, pension och näringsinkomster får en skattesänkning på ca 0,63 procent av inkomsten upp till 40 000 kronor. För de med a-kassa, föräldrapenning, förtidspension och aktivitetsersättning är skattesänkningen hälften så stor – 0,32 procent av inkomsten. På det här sättet får både arbetstagare och den som uppstår ersättningar eller bidrag en skattesänkning, men den är större för arbetstagaren, vilket bidrar till att göra det mer lönsamt att arbeta. Kristdemokraterna föreslår för 2020 en ytterligare höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt och föreslår även en extra höjning av brytpunkten 2021. Vi anser inte att det är prioriterat att avskaffa värnskatten utan menar att den ändring av skiktgränsen som vi föreslår innebär att vi också kan sänka skatten för de som omfattas av värnskatten.

En grundförutsättning för att fler ska komma i arbete är att det lönar sig att gå från utanförskap till arbete. Detta är den huvudsakliga tanken bakom jobbskatteavdraget, som har varit Alliansens viktigaste redskap för att öka sysselsättningen och minska utanförskapet. Genom att rikta förstärkningar av jobbskatteavdraget till grupper där drivkrafterna till och lönsamheten att arbeta särskilt behöver förstärkas kan stora förbättringar uppnås på ett kostnadseffektivt sätt. Vi föreslår ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer upp till 23 år, för nyanlända de första fem åren och för långtidsarbetslösa som går till arbete som ska baseras på hur länge man varit frånvarande från arbetsmarknaden. Det dubbla jobbskatteavdraget för unga, nyanlända och de som kommer tillbaka från arbetslöshet eller sjukskrivning ges fullt ut upp till arbetsinkomster på 18 000 kronor och trappas sedan successivt av för månadsinkomster upp till 26 000 kronor. Kristdemokraterna föreslår även två år med dubbelt jobbskatteavdrag för den som tagit akademisk examen före 25 år samt en ytterligare utökning av jobbskatteavdraget vid 69 års ålder utöver det redan dubbla jobbskatteavdraget. Vi föreslår även en fast

skattereduktion som initialt uppgår till 100 kronor per förälder/vårdnadshavare per månad. Reformen byggs ut stegvis med 100 kronor per förälder 2021 och sedan 150 kronor per förälder under 2022.

För att underlätta för små företags rekrytering av kompetent arbetskraft vill vi göra det enklare och mer konkurrenskraftigt att erbjuda anställda incitamentsprogram och delägarskap. Vår ingång är att regelverket bör förenklas och göras mer konkurrenskraftigt, samtidigt som grundläggande skatterättsliga principer beaktas, så att det blir lättare för växande företag att attrahera och behålla centrala medarbetare. Den utredning som gjordes förra året kom med förslag som Kristdemokraterna anser är för smala och ligger på en för låg nivå. Regeringen har sedan gått fram med ett förslag till incitamentsprogram, genom personaloptioner. Men förslaget exkluderar för många och är för litet. Vi vill se mer omfattande möjligheter för företagen att använda incitamentsprogram och avsätter därför 600 miljoner kronor per år för sänkt skatt på personaloptioner.

I många lands- och glesbygdsområden är avstånden stora och tillgången till kollektivtrafik knapp. I dessa områden är möjligheten att ta bilen till jobbet viktig. Därför satsar Kristdemokraterna 500 miljoner kronor per år på att höja milersättningen i reseavdraget till 22 kronor. Samtidigt höjer vi taket för avdragsgränsen till 13 000 kronor, för att särskilt rikta oss till den grupp som har långa pendlingsavstånd.

Kristdemokraterna föreslår ett förändrat förmånsvärde för dyra bilar och vi anser att det bör utredas hur jägare ska kunna sälja viltkött för ett belopp upp till 45 000 kronor per år skattefritt.

Vi vill utreda och införa ett förmånligt bosparande som förval för alla unga i åldern 18–34 år med inkomst av tjänst, där ett skatteavdrag ingår i de första 60 månaderna där personen tjänar 12 000 kronor eller mer månad.

Vi säger nej till höjd särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och anser att den riktade skattesänkningen till stödområde A och B är en illa avvägd reform som dessutom inte ger några betydande skattesänkningar.

En bromskloss på bostadsmarknaden är den bristande rörligheten. Genom ökad rörlighet kan ett stort antal bostäder tillgängliggöras på kort sikt. Kristdemokraterna vill därför att taket för uppskov på reavinstskatten ska tas bort om man köper ny bostad. Kristdemokraterna föreslår vidare att betalningen av räntan på uppskovsbeloppet ska kunna skjutas på framtiden vid köp av ny bostad.

Kristdemokraterna föreslår att ränteavdraget ska sänkas med 1 procentenhet per år samt att taket för fullt ränteavdrag ska sänkas från 100 000 kronor till 75 000 kronor per år. Kreditrestriktioner har införts samtidigt som Sverige har avdragsrätt för ränteutgifter på lån. Det innebär att staten gasar och bromsar kredittillväxten samtidigt.

Eftersom det är viktigt att småsparare och ovana sparare uppmuntras till mer sparande föreslår Kristdemokraterna att skatten på investeringssparkontot ska sänkas upp till ett visst sparbelopp. Kristdemokraterna har för avsikt att återkomma med ytterligare utformning av förslaget.

I dagsläget är all nyproduktion av lägenheter och hus undantagna från fastighetsavgiften i femton år. När dessa nyproducerade fastigheter ingår i ordinarie beskattning kommer ägarlägenheten dock skattemässigt att missgynnas. Kristdemokraterna föreslår därför att orättvisan i beskattningen ska tas bort genom att fastighetsavgiften för ägarlägenheten blir densamma som för en bostadsrätt. Kristdemokraterna föreslår vidare att skatten på kommersiella lokaler ska höjas från dagens 1,0 procent till 1,2 procent.

Kristdemokraterna skjuter upp införandet av avfallsförbränningsskatten. Branschen har fått mycket kort tid på sig att hantera skatteförändringen och därför bör den inte införas 2020 eller 2021. I vårt budgetalternativ införs den först den 1 juli 2022.

Vi kristdemokrater avskaffar reklamskatten för ideella föreningar. Detta stärker föreningslivet och skapar större förutsättningar för föreningar att fokusera resurserna på kärnverksamheten som ofta kommer barn, unga och äldre till del.

Vi menar att kemikalieskatten inte bör höjas från nuvarande nivåer. Den påverkar företagen som verkar i Sverige, samtidigt som konkurrenter utomlands inte påverkas.

I vårt budgetförslag utökas skattenedsättningen på diesel som används inom jordbruket så att den totala skattenedsättningen utökas med 1 krona i förhållande till regeringens förslag. Detta är ett led i vårt arbete för bättre konkurrensvillkor för svenska bönder.

Kristdemokraterna föreslår att mervärdesskatten höjs med 1 procentenhet för alla momsstatser. Vi föreslår även att möjligheten till gruppregistrering av moms sätts till noll.